

ΝΕΟΛΟΓΟΥ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 33.

ΤΟΜΟΣ Β'.

6 ΙΟΥΝΙΟΥ 1893.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ.

ΗΡΟΚΛΕΟΥΣ ΒΑΣΙΛΑΔΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΦΩΡΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΡΑΦΕΣΗΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΑΙ ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ
πρὸς τὴν Μαρκήσιον de Foveux de Saint-Hilaire
ἀνέκδοτοι.*

Ἄλλ' ἴδωμεν πρότερον τὰς γυνδιας ἐρασμικὰς ἀρχάς. Ὁ Ἐρασμος ὁρμήθη εἰς ὑποστήριξιν τῆς ἐξ αὐτοῦ ὀνομασθείσης προφητείας ἐν τῆς ἀρχῆς, ὅτι πολλὰ γραπτὰ σημεῖα ι, ει, η, οι, υ ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ οὐκ ἠδύναντο ἓνα μόνον φθόγγον παριστάν, τὸν ι, ὅτι ἑκαστὸν αὐτῶν ἴν εἰκὼν ἰδίου φθόγγου, ὅτι ἡ διφθογγος εἶχε δύο φθόγγους εὐκρινῶς ἀπαγγελλομένους, ὅσον ἡ οι ὡς ἡ γαλλικὴ οι ἐν τοῖς μοι, ἢ δὲ ου, ὡς ἡ ὀλλανδικὴ ου ἐν τοῖς ουδ (γέρον). Τοιαῦτα καὶ παρόμοια διδάσκει ὁ διαβόητος διδάσκαλος τῆς ἀρκτου καὶ τοῦ λέοντος. (Id. Engel del. 17. — 18.).

Leo. Quo sono credis haec veteres extulisse?

Ursus. Referam, quod in senatu Grammaticorum audiui.

Leo. Sat crit.

Ursus. Conjecturam faciebant ex linguis popularibus (ἐκ πιάσης ἄλλης πλὴν τῆς ἑλληνικῆς) in quibus utenque corruptis residen antiquae pronuntiationis vestigia; et Diphthongus gallis quibusdam est familiarissima, quum vulgari more dicunt: mihi, tibi, sibi (moi, toi, soi), aut quum pronuntiabant fidem, legem, et regem (foi, loi, roi). Hic enim audis evidenter vocalem o et i.

Leo. Sic est profecto.

Ursus. Ad eum prope modum sonuisse veteres arbitror moi, doi, oi, τοιοι, κύριοι.

Leo. Probabile narras.

Peculi δὲ τῆς οὐ λέγει ἡ ἀρκτος· οὐ γὰρ arbitror praeis fere sonuisse, quod Batavis sonat sonex (oud), frigidus (Koud), et aurum (guod).

Οὕτως ὁ Ἐρασμος ὑπέδειξε τὴν ὁδὸν πρὸς εὐρεσιν τῆς ἐξῆς ἐπιστημονικῆς ἀρχῆς: «Τὰ ἑλληνικὰ γράμματα προφθερεσθαι δεῖ κατὰ τὴν ἀρχέγονον καὶ πλὴρη αὐτῶν δύγαμιν. Die griechischen Zeichen sind nach ihrem ursprünglichen und vollen Werthe auszusprechen». Τοιαῦτα κατὰ τὸν Blass ἡ ἐπιστημονικὴ ἀρχή, ἡ φωνητικὴ ἀρχή, das phonetische princip, τὸ ἀλφά· καὶ τὸ ὤμεγα, ἡ κρηπὶς τῶν ἐρασμικῶν ἀξιωματῶν καὶ ἀξιώσεων, καὶ ἐξ ἧς ὀρμήμενοι, ὡς ἀπὸ ἀκροπόλεως, καταπολεμοῦσι τὴν ζῶσαν, τὴν ἀπὸ στόματος παρὰδοσιν.

Ἐκαστον στοιχεῖον, λέγει ὁ σοφὸς καθηγητὴς Blass, εἰκὼν ἐστὶν ἰδίου φθόγγου· τὰ γραπτὰ σημεῖα ι, η, υ, ει, οι, ηι, υι, οὐδαμῶς ἐν τῇ ἀρχῇ ταπεινὰ ἴσαν ὡς σημεῖα ὁμοίου φθόγγου. Ἡ διφθογγος ἐν τῇ ἀρχῇ ἴν διήωνος, ταυτέστι καὶ οἱ δύο φθόγγοι προὔφεροντο ἐν μιᾷ συλλαβῇ ἠνωμένοι.

Τοιαῦτα καὶ ὁ Grimm ἐν τῇ Γερμανικῇ Γραμματικῇ περὶ διφθόγγων ἀποφαίνεται· «ἐκθέρω καθόλου τὴν ἐξῆς ἀρχήν, ἑκαστὸν τῶν φωνηέντων τὸ κατ' ἀρχὰς χωρὶς ἠκούετο καὶ ἴν κενωρισμένον».

Ὁρθῶς ἄρα ὁ Ἐρασμος ἐκ τῆς χυμώσεως διαφόρων γραμμάτων, τὴν προφωρὰν διαφόρων φθόγγων τεκμαίρεται ἐκ τῆς διφθόγγου γραφῆς καὶ διφθογγου προφωρᾶν. Ὁ ἀπλοῦς καὶ φυσικὸς κανὼν, γράφε ὡς λαλεῖς, οὐδαμῶς ἐν τῇ ἀρχῇ ἀνευ ἀποχρῶντος λόγου παραβαίνεται. Die einfache und natürliche Regel, schreibe Wie du sprichst, ist niemals von Anfang an eine besondere Gründe verletzt worden.

Ἐπειδὴ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες οὐδαμῶς εἶχον προὔπαρχουσαν γλῶσσαν κεκαλλιεργημένην, ὅπως πρὸς αὐτὴν ἀποδίδωσκον, ἐξήττησαν, ὡς εἰκός, ἐν τῇ ἀρ-

*) Id. ἐπιθ. 32, σελ. 621 — 623.

καὶ ὅσον οἶόν τε διὰ τῆς γραφῆς πρὸς τὸν πραγματικὸν φθόγγον προσαγγίσει. Da nun die Altgriechen keine Rücksicht auf eine vorangehende höher gebildete Sprache zu nehmen hatten, so müssen sie ursprünglich mit der Schrift dem wirklichen Laute so nahe als möglich zu kommen gedacht haben.

Ἐν τῷ ἑκτονῷ χρόνῳ προέβητο ἡ μὲν γλῶσσα εὐρύτερον ἀνεπτύχθη, ἡ δὲ γραφή ἐν τῇ Ἀττικῇ καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις διαλέκτοις οὐ τὴν αὐτὴν ἐποικίστατο πρόδοον.

Περὶ τὰ τέλη δὲ τῆς πέμπτης ἑκατονταετηρίδος (403 π. Χ.) ἐν τῇ Ἀττικῇ σύμψαν τὸ ἀλφάβητικὸν σύστημα ἠλλάξεν, εἰσαχθέντων τῶν Ἰωνικῶν γραμμάτων ὥστε εἰ τι ὡς φθόγγος ἀπεμακρύνετο ἐστὶν ὅπου ἀπὸ τῆς γραφῆς, ἐπανήλθεν αὖθις ἡ ὁμοφωνία ἐπειδὴ δὲ οὕτε οἱ Ἀθηναῖοι, οὕτε οἱ ἄλλοι φυλαί, οὕτε γραμματικούς εἶχον, οὕτε ἐτυμολόγους, οὔτινες ἀξίαν δοῦναι τῇ ἱστορικῇ τῆς γραφῆς τῷ τρόπῳ ἰδύναντο, οὐδέμιν ἄλλῃ ἀρχῇ ἢ ἡ φωνητικὴ ἐφήρμοσται.

Δύο ὑπάρχουσι παραδόσεις ἡ διὰ τῆς γραφῆς, ἡ ἀρχαιότερα, καὶ ἡ διὰ τῆς ζώσης φωνῆς, ἡ νεώτερα. ὁφείλουσαν τὴν ἀρχαιότεραν ἀντὶ τῆς ἐτέρας κρηπίδα εἶναι. Ὅταν ὁ Bursian θεμελιώδες τῆς κρηπίδος ἀξίωμα ἀποφαίνεται, ὅτι τὴν παράδοσιν τοσοῦτον χρόνον ὀρθῶς λογιστέαν, ὅσον οὐκ ἔστιν ἐξελέγξει αὐτὴν ὡς μὴ ὀρθήν, ἐπιλανθάνεται ὅτι δύο παραδόσεις εἶχον, καὶ ὅτι γνωστότατον θεμελιώδες ἀξίωμα διακελεύεται, ἵνα ἡ ἀρχαιότερα καὶ γραπτὴ παράδοσις τῆς νεώτερας καὶ στοματικῆς προτιμᾶται.

Ἀπὸ τοιούτου τεχνίσματος ταχυδατυλιστικῇ τῷ τρόπῳ, ὡς ποιοῦσιν οἱ θαυμαστοί, ἡ ἱστορικὴ προφορὰ, ὡς δίδον ἐπὶ τῆς ἀρχαιότερας παραδόσεως ἐρεθισμένη, ἱππεύεται ἀρχαιότερα καὶ ἀρμόζουσα τῇ ἐνδόξῳ περιόδῳ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἡ δὲ ἐθνικὴ προφορὰ νεώτερα, στηριζομένη ἐπὶ τῆς ζώσης παραδόσεως.

Ἐν γὰρ πιθανότης ὑπάρχει ὅτι οἱ Ἕλληνες κατὰ τὸν πέμπτον π. Χ. αἰῶνα οὕτως ἢ ὡς ἔγγιστα προῦφρον, καθὼς ὁ Ἑρασμὸς καὶ οἱ ὁπαδοὶ αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς ἡ ἀληθὴς wahrscheinlichkeit besteht, die Griechen hätten im 5. Jahrhundert v. Chr. so oder auch nur ähnlich gesprochen, wie Erasmus und seine Nachfolger. Ὅταν δὲ οἱ ὑποδοκότεροι συγγραφεῖς, οἱ Βυζαντινοὶ καὶ οἱ Ἑκκλησιαστικοί, ὁφείλουσι τοῖς ὑπερέροις καὶ ἐνδοξότεροις ὑποχωρεῖν, τοῖς Ἀττικοῖς, καὶ ἡ προφορὰ αὐτῶν ὁφείλει τῇ τῶν ἐνδοξότερων ὑποχωρεῖν. «Τίς ἐστὶν ὁ ἀμφιβάλλων, ὅτι ἡμεῖς τοὺς Βυζαντινοὺς συγγραφεῖς κατὰ τὸν Ἀττικὸν τρόπον (Ἑρασμικός), οὐκ ἔχοντες Ἀττικούς κατὰ τὸν Βυζαντινὸν (Ἑλληνικός), ὁφείλουσαν προφέρειν: Wem kann es nun Zweifelhaft sein, dass wir die Byzantinischen Schriftsteller, wenn wir sie lesen, in attischer Weise, und nicht die Attischen, welche wir, lesen, in Byzantinischen Weise auszusprechen haben: οὕτως ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα μιᾶς μόνον οὐδὲν ἄλλο, ὡς λέγει ἡ συνήθεια, προικοδοτεῖται τῇ γυναικί καὶ ὄντως Ἀττικῇ προφορᾷ (τῇ Ἑρασμικῇ), ἐπεκτεινόμενη ἀπὸ τῶν ὁμηρικῶν χρόνων μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως!»

Τοιαῦται αἱ ἀρχαὶ τῶν Ἑρασμίων, τὰ ἀξιώματα,

οἱ συλλογισμοὶ καὶ τὰ κορίσματα. Πρὸς ἀναθεωρῶν δὲ τούτων ἔχοντες πολλὰ εἰπεῖν, ἀναλαμβάνοντες καὶ ἐξετάζοντες ἐν ἑκάστῳ· ἀλλὰ ταῦτα ὑπερῶς τῆς πέμπτης ἐδόνται ἐπιστολῇ.

Ἐρρωσθε.

Ἰμπεριος φίλος
(Ἰβ.) ΗΡ. ΒΑΣΙΛΑΔΗΣ.

ΜΥΘΟΛΟΓΙΚΑ.

Περὶ τῶν πρὸς ἐξήγησιν τῶν μύθων
διαφόρων σχολῶν πάλαι καὶ νῦν.*

Κοινωνοὺς τοῦ λόγου καὶ συνεργοὺς μάλαστα ἡμῖς, φίλοι ἀναγνώσται, ἔχον, παρέρχομαι ὅπως διαλεχθῶ πρὸς ὑμᾶς περὶ τῶν πρὸς ἐξήγησιν τῶν μύθων σχολῶν πάλαι καὶ νῦν. Ὁ ἐκ τῶν μεγίστων ἀνδρῶν τοῦ αἵματος, ὁ ὁδὸν κρᾶτιστος καὶ ἐπιφανέστατος πολιτικός τούτῳ καὶ ἐπιφανὴς φιλόλογος, τοῦ Ὀμήρου δὲ ἐνθερμὸς ὁμιλητής, ὁ πολὺς Γλάδδων, ἔγραφε ποτὲ τῷ ἀοιδίῳ ἀρχιεπισκόπῳ Σύρον καὶ Τήνου Λυκαύργῳ, ὅτι, «εὐτυχεῖς ὄρας τοῦ βίου αὐτοῦ λογίζεται ἐκείνας, καθ' ὅς ἀπαλλασσόμενος τῆς πολιτικῆς τύχης εὐδαιμονεῖται εἰς τὸ σπουδαστῆριόν του καὶ συνομιλεῖ μετὰ τῶν ἡμετέρων προγόνων». Ἀλλ' ὅτε δὲ πάλιν, ἀπαντῶν πρὸς φίλον αὐτοῦ, εὐχόμενον αὐτῷ ἐπὶ ἀμφιπνευρίδι τοῦ βίου αὐτοῦ ὑγιείαν καὶ εὐδαιμονίαν ἐπὶ ἔτη πολλά, ἔγραψεν· «εἴχομαι κάγω γὰρ ζῆσαι τοῦλάχιστον μέχρις οὗ ἐπιτόχῳ δύο σκοπῶν, τῆς ἐπιβίσεως τοῦ Ἰρλανδικοῦ ζήτηματος καὶ τῆς συμπληρώσεως τῶν ὁμηρικῶν μελετῶν μου, δι' ὧν ἐλπίζω ν' ἀποδείξω ὅτι ἡ ἐν τοῖς ὁμηρικῶν ποιήμασιν ἀποτεθροναυριμένη θεολογία ἡ αὐτὴ ἐστὶ κατ' ἐπίστασιν τῇ ἐν τῇ Παλαιᾷ Γραφῇ». Τοῦ διαιτοῦ δι' αὐτοῦ τοῦτο σκοποῦ τὴν πληρωσιν μετὰ θάρρους ἐπεδίωξεν ὁ ἐπιφανὴς ἀνὴρ, διότι οὐ μόνον περὶ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ Ἰρλανδικοῦ ζητήματος ἀσχολεῖται, ὡς πᾶσι γνωστὸν, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἑτέρου αὐτοῦ σκοποῦ. Οὐ πρό πολλοῦ ἀνέγνωμεν ἐν ταῖς ἐφημερίδιν, ὅτι ὁ γηραιὸς ἀνὴρ διελέξατο ἐν τῇ Βασιλικῇ Σχολῇ τοῦ Ἑσπέρου πρὸς ὁμιλίαν ἐξ ἀρχαίων μαθητῶν καὶ καθηγητῶν περὶ τῆς παρ' Ὀμήρῳ θεᾶς Ἀρτέμιδος. Ἐν τῇ διαλέξει αὐτοῦ ἐκείνη ἐξεδιήλωσε τὸ μέγα αὐτοῦ ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς μελέτης τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας, κατέληξε δὲ προτρέπον τοὺς νεαροὺς τῶν ἀκροατῶν αὐτοῦ γὰρ ἐπωφελεῖσθαι τῆς ἐν Ἑσπέρῳ σπουδῆς τῆς κλασσικῆς φιλολογίας, ὅπως ἀσχοληθῶσιν ἐν τῇ μέλλοντι περὶ τὴν μελέτην ταύτην. Ἀλλ' ἐστὶν ὁ Γλάδδων μόνος

*) Δημοσιεύσας ταῦτα ἐνταῦθα, ἔπερ ἐγένοντο ἡ εἰσαγωγὴ διαλέξεων ἡμῶν μὴτῳ συντελεσθεῖσιν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ φιλολογικῇ Συλλογῇ περὶ τῆς μεγαλοφυΐας τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐν τῇ μυθολογικῇ αὐτῶν, ἥτις ἐρρήθη κατὰ τὴν 17. Μαρτίου τοῦ 1891. Ἡ δημοσίευσίς τῶν σημειώσεων τούτων γίνεται πρὸς κέρτερον ἐκθεσὶν τῆς σχολῆς τοῦ Max Müller, ὅστις ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐφημερίᾳ πάλαι καὶ περὶ τῆς εἰρημίας τινος ἐν τῇ προτέρῃ τούτῳ.

ὅστις τοιοῦτον καὶ τοσοῦτον ἔρωτα πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα ἀποδείκνυσιν καὶ ἀπεριορίστως τὸν θαυμασμὸν αὐτοῦ ὑπὲρ αὐτῆς ἐκφράζων; Πλείστοι ἀπὸ τῆς ἀναγεννήσεως μέχρι τοῦ νῦν ἄνδρες μεγάλοι, ἄνδρες ἀναγορευόμενοι τῆς πατρίδος αὐτῶν γενόμενοι, ἄνδρες ἐπιφανεῖς ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, τοῖς γράμμασι καὶ ταῖς τέχναις, ἄνδρες ἐξ ὧν τῶν ἐθνῶν προεκείνησαν τὸν φαινότατον ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀστὲρα καὶ τῇ ἡγουμένῳ τούτῳ τῆς ἀνθρωπότητος προσήνεγκον δῶρα δεδασμοῦ, εὐγνωμοσύνης καὶ θαυμασμοῦ. Ταῦτα δὲ τῶν ξένων πρᾶττόντων οὐδαμῶς προδίδει ἡμῖν ὀλιγοῖν τῶν ἔργων τῶν Ἑλλήνων, καυχᾶσθαι δὲ μόνον ἐπὶ ἐκείνους ὡς περὶ οἱ χῆνες, κατὰ τὸν Κρυζῶφ, ἐπὶ τοῖς προγόνους αὐτῶν τοῦ Καπιτωλίου. Πρέπει γὰρ ἐγκύπτωμεν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἀριστουργημάτων τῶν ἀρχαίων, εἰς τὴν μελέτην τοῦ ἰδιωτικοῦ καὶ τοῦ δημοσίου αὐτῶν βίου, εἰς τὴν μελέτην τῆς τέχνης αὐτῶν, εἰς τὴν μελέτην καὶ τῆς μυθολογίας αὐτῶν. Ἰδοὺ οἱ λόγοι κυρίως, οἵτινες παρῶρμυσαν ἡμᾶς ὅπως μυθολογικὸν ἐκλέξωμεν θέμα. Ἐἴνα λυπηρὸν, λυπηρότατον, ὅτι ἡ μελέτη τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας ὅλως παρημελημένη ἐστὶ παρ' ἡμῖν ἐξ ὧν δὲ γινώσκωμεν τὰ πλείστα τῶν χειριδίων ἡμῶν πρὸς διδασκαλίαν ἑλληνικοῦ παιδῶν πρόσφορα εἶσιν. Ἐν τῇ ἑλληνικῇ μυθολογίᾳ ἐπίσης διαπρέπουσιν αἱ ἀρεταί, αἵτινες εἰσι τῶν κυριωτάτων γνωρισμάτων τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Ἐκ τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας πολλὰ δύνανται γὰρ ἐξαχθῆναι διδασκικά, ἐν μὴ καὶ αὐτὴ διδάσκειται ὡς ἑστὶ μύθων ἀφήγησις, διότι καὶ ἐν αὐτῇ ἠρίστευσαν οἱ ἄνδρες, οἵτινες αἶεν ἐν νῷ εἶχον τὸ

αἶεν ἀριστεύειν καὶ ὑπεύροχοι ἔμμενοι ἄλλων
μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυρόμεν, οἱ μὲν ἄριστοι.

Πρὶν εἰσελθωμεν εἰς τὸ κυρίως θέμα τῆς διατριβῆς ἡμῶν, ἐπιτραπήτω ἡμῖν διὰ βραχείων γὰρ ἐκδοῦμεν ἐν εἰδῇ εἰσαγωγῆς, ὅσα ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐκράτησαν συστήματα πρὸς ἐξήγησιν τῶν μύθων, ὅτινα οὐδόλως ἀδιέφορα εἰσι πάντως πρὸς τὴν φιλομουσίαν ἡμῶν.

Ἡ μυθολογία ἐστὶν ἡ τοῦ μύθου, ἵτοι τὰς περὶ κοσμογονίας, περὶ θεῶν καὶ ἡρώων παραδόσεις, ἐξετάζουσα ἐπιστήμη. Ἀλλὰ τῇ λέξει μυθολογία δηλοῦνται ἐπίσης καὶ αὐταὶ αὐταὶ αἱ παραδόσεις. Οὕτως περὶ μὲν τῆς μυθολογίας ὁρισμένως τῆς Ἑλλάδος ὁμιλοῦντες, ἐννοοῦμεν τὸ σύνολον τῶν περὶ θεῶν, ἡρώων καὶ κοσμογονίας παραδόσεων τῆς Ἑλλάδος, περὶ δὲ τῆς ἐπιστήμης τῆς μυθολογίας τὸν λόγον ποιοῦμενοι, ἐννοοῦμεν διὰ τῆς λέξεως μυθολογίας τὰς διαφόρους μελέτας, αἵτινες ἐγένοντο πρὸς ἐξήγησιν τῶν ἀρχαίων μύθων, οἵτινες παρὰ τοῖς πιστοποιημένοις λαοῖς, οἱ οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ ἄριοι τῶν Ἰνδιῶν, ἐνέχουσι δύο στοιχεῖα, τὸ κατὰληπτόν (rational) καὶ τὸ ἀκατάληπτον (irrational), ὡς ἀποκαλεῖ ταῦτα ὁ ἰδρυτής τῆς νεωτάτης μυθολογικῆς σχολῆς, τῆς ἀνθρωπολογικῆς, Andrew Lang. Ἡ ἐπιστήμη δὲ τῆς μυθολογίας προσήλθεν ἐκ τῆς κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἐπὶ χρόνους κατανοουμένης ἀνάγκης τῆς ἐρμηνείας τῶν μύθων, διότι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἀπὸ τοῦ Πυθαγόρου ἐπὶ, καίτοι ἡ μυθολογία αὐτῶν ἐνέχει τὸ μεγαλεῖον αὐτῶν καὶ τὴν

μεγαλοφυΐαν, κατενόησαν ὅτι οἱ θεοὶ οὐκ εἰσὶν οἷους παρέστησαν αὐτοὺς οἱ ποιηταί. Ἐντεῦθεν ἐγεννήθη τὸ πρῶτον πρὸς ἐξήγησιν τῶν μύθων σύστημα, τὸ ἀλλήγορικόν, οὗ ἰδρυτὴς παρίσταται ὑπὸ τοῦ τοῦ σχολιαστοῦ τῆς Ἰλιάδος, ἐνθα περὶ τῆς θεομαχίας ὁμιλεῖ οὗτος, Θεαγένης ὁ Ρήγιος κατὰ τὸν 5^{ον} π. Χ. αἰῶνα. Ὁ Θεαγένης ἀναγνωρίζων ὅτι ἡ Θεομαχία τῆς Ἰλιάδος ἐστὶν ἀτοπος ἐάν ἐκληφθῇ ὁ μῦθος κατὰ γράμμα, ἐθεώρησεν αὐτὸν ὡς ἀφήγησιν ἀλληγορικὴν τῆς πάλης τῶν στοιχείων. Ὁ Ἀπολλών, ὁ Ἡφαίστος καὶ ὁ ἀκροσεκόμης Φοῖβος ἦσαν τὸ πῦρ, ἡ χρυσήλατος Ἥρα ὁ ἀήρ καὶ ὁ ἐνοσίχθων Ποσειδῶν ἦν τὸ ὕδωρ, ἡ δὲ ἰοχέαιρα Ἀρτεμις ἡ σελήνη κτλ. Ἀλλὰ ἡ ἀλληγορικὴ αὕτη σχολὴ ὑπέστη τροποποίησιν ἡ μᾶλλον ἐπέκτασιν, διότι κατ' ἄλλους (Michel Breal) ὁ Ἀναξαγόρας κατὰ τὸν πέμπτον π. Χ. αἰῶνα τὴν Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσσειαν ἐθεώρει ὡς σύνολον μύθων ἐκδηλοῦντων τὰ μυστήρια τῆς φύσεως ἢ τὰς ἠθικὰς ἀληθείας. Ἡ Θεομαχία (Y) Ἰλιάδος ἡρμηνεύετο οὐ μόνον ὡς πάλη τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, ἀλλὰ καὶ ὡς πάλη τῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν. Οὕτως ἡ Παλλὰς Ἀθήνη ἐμφαίνει τὴν λογικὴν, ἡ Ἀντιόχην λήθην καὶ κατὰ τὸν Μυτρόδωρον ὁ Ἀγαμέμνων ἐστὶν ὁ ἀήρ καὶ ἡ Πηνελόπη ὑφαίνουσα τὸν ἰστόν ἐστὶν ἡ διαλεκτικὴ. Καταπαύων δὲ τὸν περὶ τοῦ συστήματος τοῦτου λόγον, ὑπομνησκει ὑμᾶς καὶ τὰ ἐν τῇ διαλέξει τοῦ Παλτινῶς Κρατῆρος. Παρ' αὐτῷ ἐν τοῖς ἄλλοις ὁ Σωκράτης λέγει· «Δημήτηρ μὲν φαίνεται κατὰ τὴν δόσιν τῆς ἐδωδῆς διδοῦσα ὡς μήτηρ κεκλήσθαι, Ἥρα δὲ ἐρατὴ τις ὡς περ οὖν καὶ λέγεται ὁ Ζεὺς αὐτῆς ἐρασθεῖς ἔχειν, ἴσως δὲ μετεωρολογῶν ὁ νομοθέτης τὸν ἀέρα Ἥραν ὀνόμασεν ἐπικρυπτομένης. Οὗτος τὴν ἀρχὴν ἐπὶ τελευτῇ γνοίης δ' ἂν, εἰ πολλακις λέγοις τὸ τῆς Ἥρας ὄνομα κτλ.» Ζημειώσεων δὲ πρὸς τοῦτοισι ἐπὶ τὸ ἀλληγορικὸν σύστημα ἐκράτησεν ἐπίσης καὶ κατὰ νεωτέρους χρόνους, οἱ δὲ μῦθοι ἐλάμβανον διαφόρους ἐξηγήσεις ὑπὸ διαφόρων ἀνερ τινος μεθόδου. Καὶ ὁ Γλάδδων, καθὰ φαίνεται ἐκ τῆς ὅλως συγκεκριμένης περιλήψεως, καίπερ γινώσκων τὴν συγκριτικὴν μυθολογίαν, τὸν μῦθον τῆς παρ' Ὀμήρῳ Ἀρτέμιδος, κατὰ τὴν ἀλληγορικὴν ἐρμηνείαν ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτοῦ διαλέξει σχολῇ. Ὁ μέγας ἀνὴρ ἐπίσης, ὡς καὶ ἐκ τῆς ἐν ἀρχῇ παρατεθείσης ἐπιστολῆς αὐτοῦ δηλοῦται ὑπεραπείζει ἐπὶ τὰς ἰδέας τοῦ Vossius καὶ Huot, ἀνευρίσκων ἐν τοῖς μύθοις ὁμοιότητας πρὸς τὴν Γραφήν.

Ἐτερον σύστημα ἐστὶ τὸ ἱστορικόν, ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὸν Εὐήμερον (316 π. Χ.), δι' ὃ καὶ ἐρμηνεισμός καλεῖται παρὰ πολλοῖς. Κατὰ τὸ ἱστορικὸν σύστημα τοῦτο οἱ μῦθοι εἰσὶν ἱστορία τροποποιημένη. Πάντες οἱ θεοὶ ὑπῆρξαν ἄλλοτε ἄνθρωποι, ἀλλ' αἱ πραγματικαὶ αὐτῶν πράξεις καθωραυθύναν καὶ ἠλλάξαν φύσιν κατὰ τὴν φαντασίαν τῶν μεταγενεστέρων χρόνων. Τὸ σύστημα τοῦτο ἀφορμὴν εἶχε περὶ ἡγήσιν τινος τοῦ Εὐμήρου, γενομένην κατ' ἐντολὴν τῆς Κασσάνδρας. Ὁ Εὐήμε-

- 1) Michel Breal. Mélanges de Mythologie. σελ. 25.
- 2) Πλάτων Κρατύλος XXI, 22.
- 3) Michel Breal Mélanges. 25. A. Lang. La Mythologie σελ. 10.

74. Τῶν τόπων τὰ ὑψηλὰ δυσπρόσοδα καὶ δυσέφι-
κτα γίνεται τοῖς ἐπιβουλεύουσι, τὸ δ' ἐν ψυχῇ νοῦν
οὐκ ἐχούσῃ δι' εὐτυχίαν ἢ δι' εὐφροσύνην ὑψὺς καὶ φρό-
νημα τοῖς μικροῖς καὶ ταπεινοῖς μάλιστα βέβαιον ἐστὶ.

75. Παρακελεύομεθα τὸ φιλαυτον ἐκκόπτειν ἑαυ-
τοῦ καὶ τὴν οἴησιν· αὕτη γὰρ ἡμᾶς προσκολλομένους
μαλακωτέρους ποιεῖ τοῖς θυραίοις κόλαξιν, ὡς ἐτοί-
μους ὄντας. Ἄν δὲ πειθόμενοι τῷ θεῷ, καὶ τὸ ἀγνώ-
θαι σαυτὸν ὡς ἐκαστὸν τοῦ παντός· ἄξιόν ἐστι· μα-
θόντες ἄμα καὶ φύσιν καὶ τροφήν καὶ παίδευσιν ἑαυ-
τῶν ἀναθεωρῶμεν ἐλλείμματα μὲν τοῦ καλοῦ καὶ
πολύ τὸ φαύλους καὶ εἰκὴ συμμειγμένον ἔχουσιν ἐν
πράξεσιν, ἐν λόγοις, ἐν πάθεσιν, οὐ πᾶν βελτίως ἐμ-
περιπατεῖν τοῖς κόλαξιν ἑαυτοὺς παρέχοντες.

76. Ἡμεῖς πολλὰ πολλαχού τῶν ἰδίων αἰσχρά,
καὶ λυπηρά, καὶ ἀτελῆ, καὶ ἡμαρτημένα καθορῶντες
αἰεὶ, φωρᾶσμεν ἑαυτοὺς οὐκ ἐπαινοῦντος φίλου καὶ
κατευλογοῦντος δεομένου, ἀλλ' ἐλέγχοντος καὶ παρ-
ρησιαζομένου καὶ ψέγοντος ἡμᾶς ἰδίᾳ κακῶς πράτ-
τοντας.

77. Ὀλίγοι ἐκ πολλῶν εἰσιν οἱ παρρησιαζέσθαι
μᾶλλον ἢ χαρίζεσθαι τοῖς φίλοις τολμῶντες· ἐν δὲ
τοῖς ὀλίγοις αὖθις οὐ βελτίως ἢ ἐν εὐροῖς ἐπισταμένους
τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ' οἰομένους, ἂν λοιδορῶσι καὶ ψέγω-
σι, παρρησιαζέσθαι.

78. Καθ' ἑκάστην ἄλλαν τινὲν φαρμάκῃ, καὶ τῇ παρρη-
σιαζέσθαι μὴ τυχόντι καιροῦ τὸ λυπεῖν ἀχρηστῶς
καὶ πράττειν περίεστοι καὶ ποιεῖν τρόπον τινὰ μετ'
ἀληθοῦς ὁ ποιεῖ μετ' ἡδονῆς τὸ κολακεύειν. Πλά-
ττονται γὰρ οὐκ ἐπαινοῦμενοι μόνον ἀκαίρως ἀλλὰ
καὶ ψεγόμενοι· καὶ τοῦτο μάλιστα τοῖς κόλαξιν εὐ-
λήπτους καὶ πλεονέκτους παραδίδωσιν, ἀπὸ τῶν σφοδρῶν
προσόντων καὶ ἀντιτύπων ὥσπερ ἐπὶ τῇ κοίτῃ καὶ
μακάρε' δίκην ὑδατος ἀπολισθάνοντες. Διὸ δεῖ τὴν
παρρησίαν ἔχειν κερδοῦν καὶ λόγον ἔχειν ἀραι-
ροῦντα τὸ ἄγαν καὶ τὸ ἄκρατον αὐτῆς ὥσπερ φωτὸς,
ἵνα μὴ παρατρεφόμενοι μὲν ἀλλογούμενοι ὑπὸ τῶν ἀπαντα
μειομένων καὶ πᾶσιν ἐγκαλούντων καταφεύγῃσιν
εἰς τὴν τοῦ κόλακος σκίαν, καὶ πρὸς τὸ μὴ λυπεῖν
ἀποστρέφονται.

79. Πᾶσαν μὲν κακίαν φευκτέον ἐστὶ δι' ἀρετῆς,
οὐχὶ διὰ τῆς ἐναντίας κακίας, ὥσπερ ἔνιοι δοκοῦσιν
αἰσχυνηλίαν μὲν ἀντισχυντὶ φεύγειν ἀγροικίαν δὲ
βωμολοχίᾳ, δειλίᾳ δὲ καὶ μάλακίᾳ ἀπωτάτω τιθε-
σθαι τὸν τρόπον· ἂν ἔγγιστον φαίνονται λαμπρίας καὶ
θρασύτητας.

80. Αἰσχρόν μὲν ἐστὶ κολακεῖν περιπεσεῖν διώ-
κοντα τὸ πρὸς χάριν, αἰσχρόν δὲ φεύγοντα κολα-
καίαν παρρησίας ἀμετρίᾳ διαφθεῖραι τὸ φιλικόν καὶ
κρηδεμονικόν.

81. Φιλικόν ἡ παρρησία καὶ σεμνόν, ἡ δὲ μέμφεις
καὶ φιλαυτον καὶ μικρολόγος. Ὅθεν αἰδοῦνται τοὺς
παρρησιαζομένους καὶ θαυμάζουσι, τοῖς δὲ μεμφομέ-
νοις ἀντεγκαλοῦσι καὶ καταφρονοῦσιν.

82. Ὅσπερ Ἰπέριδης ὁ ρήτωρ ἡλίου σκοπεῖν Ἀθη-
ναίους μὴ μόνον εἰ πικρὸς ἐστίν, ἀλλ' εἰ προῖκα πικρὸς

οὕτως ἡ τοῦ φίλου νοουσις καθρεφίδου παντός ἰδίου
πλθους αἰδεσπτόν ἐστι καὶ σεμνόν καὶ ἀνεντιδίλε-
πτον. Ἐάν δὲ καὶ φανερός ἦ τις ἐν τῇ παρρησια-
ζέσθαι τὰ μὲν εἰς αὐτὸν ἡμαρτήματα τοῦ φίλου κα-
μίδ' ἢ προέμενος καὶ ἀπολείπων, ἄλλας δὲ τινὰς αὐ-
τοῦ πλημμελείας ἐλέγχων καὶ δέκνων ἐφ' ἑτέροις
καὶ μὴ φειδόμενος, ἄμαχος ὁ τόνος τῆς παρρησίας
οὕτως ἐστὶ, καὶ τῇ γλυκύτητι τοῦ νοουμένου ἐπι-
τείνων τὸ πικρὸν καὶ αὐστηρὸν τῆς νοουσις. Ὅθεν
εὐ μὲν εἴρηται τὸ δεῖν ἐν ταῖς ὁργαῖς καὶ ταῖς δια-
φοραῖς ταῖς πρὸς τοὺς φίλους μάλιστα πράττειν τι καὶ
σκοπεῖν τῶν ἐκείνους συμπερόντων ἢ πρεπόντων, ὡς
ἦττον δὲ τούτου φιλικόν ἐστὶ τὸ παρορᾶσθαι καὶ ἀ-
μελεῖσθαι δοκοῦντας αὐτοὺς ὑπὲρ ἄλλων ἀμελουμέ-
νων παρρησιαζέσθαι καὶ ὑπομιμνήσκειν.

(Ἀκολουθεῖ).

ΧΡΙΣΤ. ΣΑΜΑΡΤΣΙΑΝΕ.

Η ΠΡΟ ΤΟΥ ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΥ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΟΣΜΩΝ

ΔΙΑ ΤΗΣ ΑΤΛΑΝΤΙΔΟΣ.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

ΑΤΛΑΝΤΙΣ.

Τὸ ἐν τῇ Τιμαίῳ χωρίον τοῦ Πλάτωνος, τὸ περὶ
τῆς Ἀτλαντίδος πραγματευόμενον, ἐγένετο καὶ γί-
γνεται τὸ θέμα σπουδαιότητας δυσζητήσεων, παρὰ τε
τοῖς ἀρχαίοις καὶ μεταγενεστέροις συγγραφεῦσι,
τινῶν μὲν παραδεχομένων τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς, τινῶν
δὲ οὐχὶ καὶ ἄλλων ἄλλα λεγόντων.

Μελετήσας ἐπισταμένως τὸ χωρίον τοῦτο, ὡς καὶ
τὰ ἐν τῇ Κριτίᾳ τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως καὶ ἐπὶ τοῦ
αὐτοῦ θέματος γραφόμενα, ἀναγνοῦς δ' εἶτα καὶ δια-
φόρους γνώμας καὶ ὑποθέσεις τῶν νεωτέρων σοφῶν,
τῶν παραδεξαμένων τὴν ὑπαρξίν τῆς νήσου, κατέ-
ληξα εἰς τὸ συμπέρασμα μετὰ μεγάλης μου ἐκπλή-
ξεως καὶ λύπης, ὅτι τὰ χωρία τοῦ Πλάτωνος δια-
στρέφονται ἐπὶ τοσοῦτον ὑπὸ πλείστον τῶν τελευ-
ταίων τούτων συγγραφέων, ὥστε νὰ παραδέχονται
οὗτοι τὸν Πλάτωνα ἀντιφάσκοντα ἐν ταῖς περιγρα-
φαῖς αὐτοῦ. Ἄλλοι δὲ νομίζοντες ὅτι εὖρον σχεδὸν
τινὰ διαφῶρον χωρίον ἐτέρων συγγραφέων πρὸς ἐκεί-
να τῶν τοῦ Πλάτωνος, ἐτοποθέτησαν τὴν Ἀτλαντί-
δα, ὁ μὲν κ. Bailly ἐν Σιθονίᾳ, ὁ δὲ κ. Moreau ἐν
Μαγιωτίδι, ἄλλοι ἐν Σουηδίᾳ, Παλαιστίνῃ, νήσῳ
Κούβῃ, ὁ κ. Berlioux ἐν Ἀφρικῇ, ἐν τῇ μέσῃ τῆς
Τριτωνίδος ἡμῖνης, καὶ ἄλλοι ὑπέθεσαν τὸν νέον
κόσμον αὐτὸν ὡς τὴν Ἀτλαντίδα.

Οἱ μόνον κατ' ἐμὲ ὀρίσαντες τὴν ἀληθεῖς τοποθε-
σίαν τῆς νήσου—ἡπειρον, κατὰ τὴν ἀκριβοῦς περιγρα-
φήν τοῦ Πλάτωνος—εἰσὶν οἱ κ.κ. Gaffarel καὶ Roiset
τοποθετοῦντες αὐτὴν ἐν τῇ νῦν Σαργάσσῃ θαλάσσῃ.

* Ἰδε ἀριθ. 32, σελ. 623—624.

καὶ ὁ κ. Dounelly παρὰ ταύτην καὶ μετὰ τὴν Εὐρώ-
πικαν καὶ Ἀφρικῆς ἐν τῇ Ἀτλαντικῇ ὠκεανῇ.

Πιθανὸν καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν νεωτέρων νὰ ἔγρα-
ψαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου πλείστα ἐνδιαφέρον-
τα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ὑπάρξεως τῆς Ἀτλαντίδος,
στερούμενος ὅμως τῶν συγγραμμάτων αὐτῶν ἐλλείπει
ἐν Ἀνατολῇ πλουσιῶν βιβλιοθηκῶν, ἐπελήφθην τοῦ
ζητήματος πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος
γεγραμμένων, ἔχων ὡς βίβλιν μόνον αὐτὸν καὶ τοὺς
ἄλλους ἀρχαίους Ἑλλήνας συγγραφεῖς, τὰ χωρία τῶν
ὁποίων ἐσχέτιδα πρὸς τὰς νεωτέρας γεωγραφικὰς
παρατηρήσεις.

Ἐνθυμούμενοι τὰ ἐν τοῖς δυοῖ πρώτοις κεφαλαίοις
τῆς παρούσης πραγματείας ἐπιτεθέντα παρατηρούμεν
ὅτι ἡ καταπληκτικὴ ὁμοιότης τῶν ἀρχαιοτάτων
μνημείων καὶ κοσμημάτων αὐτῶν τῶν δύο μερῶν
ἀμφότερων τῶν κόσμων, ἵτοι τοῦ Μεξικικοῦ καὶ τῆς
Ἀφρικῆς, τῶν κειμένων δὲ σχεδὸν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πα-
ραλλήλου καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου, Ἡσίοδου καὶ
λοιπῶν συγγραφέων γενομένη μεία τῶν πέραν τῶν
δυτικῶν ἀκτῶν τῆς Ἀφρικῆς χωρῶν, συμδύλλονται
εἰς τὴν ὑπόθεσιν ὅτι ὑπῆρχε συγκοινωνία μετὰ τῶν
μερῶν τούτων διὰ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ.

Ἐπαρχούσης λοιπὸν τῆς συγκοινωνίας ταύτης,
συγκοινωνίας ἐπιφερούσης τὴν φαινομένην ταύτην
ἀνάμειξιν τῶν πολιτισμῶν ἀμφότερων τῶν κόσμων,
ἔδει ὅπως αὕτη ἐκτελεῖται συνεχῶς καὶ τακτικῶς.
Ἀλλὰ διὰ τίνος μέσου ἐξετελεῖτο αὕτη ἐν τῇ ἀχανεῇ
Ἀτλαντικῇ ὠκεανῇ καὶ πῶς διεκόνει;

Οὐδεμίαν μείαν γιγνομένην ἐν τε τοῖς ὑπολει-
ψέσθαι συγγραμμάσι, παραδόσει καὶ μνημείοις, τῶν
μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ὑπολειφθέντων ἀνθρώπων,
περὶ πλοίων μεγίστων, δυναμένων νὰ διαπλῶνι
μεγάλα πελάγη, ὑποθέτομεν, ὅτι δὲν ὑπῆρχον τοιαῦ-
τα καὶ πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, τοῦτο δὲ καταφαίνε-
ται καὶ ἐκ τῶν μεταγενεστέρων πρώτων ἀπομνημονεύ-
ματων θαλάσσοφρων Φοινίκων, Καρχηδονίων καὶ Ἑλλή-
νων, οἵτινες οὐχὶ μόνον διέπλεον πάσας τὰς ἡμετέ-
ρας θαλάσσας χάριν ἐμπορίου, ἀλλὰ καὶ τὸν περὶ-
πλοῦν αὐτὸν τῆς Ἀφρικῆς ἐποίησαν διὰ τῶν μικρῶν
τῶν σκαφῶν, οὐχὶ ὅμως πελαγοδρομοῦντες, ἀλλ' ἀ-
κτοπλοοῦντες καὶ μὴ τολμῶντες νὰ διακινδυνεύσωσι
τὴν ζωὴν αὐτῶν εἰς ἀνοικτὰ καὶ μεγάλα πελάγη.

Ἐπομένως, ἡ συγκοινωνία διὰ τοῦ Ἀτλαντικοῦ
ὠκεανοῦ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐκτελεσθῇ ἐν τῇ πα-
ναρχαίᾳ ἐποχῇ διὰ τοιοῦτων ἀτελῶν θαλάσσιων μέ-
σων, εἰμὲν μόνον ἐάν ἐν τῇ μέσῃ τοῦ ὠκεανοῦ τοῦ-
του ὑπῆρχε ξηρὰ τις μεγάλη, ἐπιτρέπουσα τὴν ἀκτο-
πλοικὴν συγκοινωνίαν.

Λαμβάνοντες ἡδὴ ὑπ' ὄψιν οἰονόμητο γεωγραφί-
κον χάριτι, παρατηρούμεν, ὅτι μετὰ τῶν δύο κό-
σμων, ἵτοι μετὰ τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῶν Ἀντιλλῶν,
δὲν ὑπάρχει οὐδεμίαν τοιαύτην ξηρὰ πλυνδίζουσα ἀμ-
φοτέρως ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ δύναται νὰ κρηδι-
μεύσῃ ὡς διάμεσον τῆς συγκοινωνίας, εἰμὲν μόνον ἡ
ἀχανὴς καὶ βαθυτάτη ἑκτασις τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠ-
κεανοῦ μετὰ τῆς ἐν τῇ μέσῃ σχετικῶς ἀβαθεστέρας
Σαργάσσης θαλάσσης, περὶ ἧς Σκύλαξ ὁ Καρυανδεὺς
ἐν τῇ περίπτῳ αὐτοῦ λέγει:

« Τῆς Κέρνης δὲ νήσου τὰ ἐπικείμενα οὐκ ἐπὶ πλωτὰ
διὰ βραχύτητα θαλάττης καὶ πηλῆν, καὶ φύκος. Ἔστι δὲ τὸ
φύκος τῆς δογμῆς τὸ πλάτος καὶ ἀνωθεν οὗ, ὥστε κατεῖναι... »
[Σκύλ. Καρυανδ. περὶ πλοῦς 112]

Ἦδη δὲ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὸ πρῶτον κεφα-
λαῖον τῆς παρούσης πραγματείας, περὶ τῆς πρὸ τοῦ
κατακλυσμοῦ καταστάσεως τῆς γῆς, καὶ ἅπαντα τὰ
χωρία τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων, τὰ ἐν τῇ
δευτέρῃ κεφαλῇ ἐκτεθέντα, ὑποδεικνύοντα δὲ τὰς
πέραν τῶν δυτικῶν ἀκτῶν τῆς Ἀφρικῆς ὑπαρχούσας
χώρας, παρατηρούμεν ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην
τὴν πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, καθ' ἣν ἡ γῆ διέτρεχεν
ἐτέραν τῆς νῦν τροχίαν, ὑπῆρχε μεγάλη τις ξηρὰ
μεταξὺ τῶν δύο κόσμων, δι' ἧς ἡ συγκοινωνία τῶν
λαῶν ἐγίνετο.

Ἡ ξηρὰ δ' αὕτη ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου μὲν
συγκεχυμένως πῶς ἐν τοῖς ἑξῆς:

« Τῆς δὲ πανημερίας τέταθ' ἰστία ποντοπορεύσας

ἡ δ' ἐς πείραθ' ἔκκεν βαθυρροῦ ὠκεανῶ... »

[Ὀμήρ. Ὀδυσ. Α. 11]

Ἐνθα καταδεικνύεται, ὅτι ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας ἐξῆθα-
σεν ὁ Ὀδυσσεὺς εἰς τὰ πέρατα τοῦ ὠκεανοῦ (ὑπο-
τιθεμένου ὡς ποταμοῦ), ἀναχωρήσας ἐκ τῆς Αἰαίας,
ὥστε κατὰ δόλον γίγνεται τὸ μικρὸν διάστημα ἢ μάλ-
λον τὸ πλάτος τοῦ ὠκεανοῦ κατὰ τὰς ἡρακλείους
στάλας.

Ὅτι δὲ τὸ ταχέϊδιον τοῦ Ὀδυσσεὺς ἐγένετο πρὸς
Αἰνάδα, τοῦτο ἐν τοῖς πρόσθεν ἐξεδήκαμεν.

Ὁ δὲ Ἀπολλοδόωρος ἀναφέρων περὶ τοῦ ἐνδεκάτου
ἔτους τοῦ Ἡρακλέους λέγει:

« Καὶ διὰ τῆς Αἰθῆς (') παρελθὼς ἐπὶ τὴν ἔξω θάλασσαν,
καταπλεῖ· ὃ δὲ διπλὰς καταλαμβάνει. Καὶ περαιωθεὶς ἐπὶ τὴν
ἤπειρον τὴν ἀντικρὺ, κατετάξεν αὐτὴν ἐπὶ τῷ Κανκάρῳ... »
[Ἀπολλ. Βιβλιοθ. Β, ε. (11), 11]

Ἐξ οὗ καταδεικνύεται σαφῶς ὅτι οὐ μόνον ἐναντι
τῶν ἡρακλείων σταλῶν ὑπῆρχε ξηρὰ τις, (ἢ δυνα-
τὸν νὰ ὑποθέσῃ τις ὡς τὰς Καναρίους νήσους), ἀλλ'
ὅτι ἡ ξηρὰ αὕτη ἦτο ἡπειρος, ἐφ' ἧς ὑπῆρχεν ὁ Καν-
κάρος. Διὰ ταύτης δὲ ἐξετελεῖτο ἡ συγκοινωνία τῶν
λαῶν δύο κόσμων.

Τὴν ἡπειρον ταύτην ἀνευρίσκωμεν περιγραφόμε-
νην σαφέστερον παρὰ Πλάτωνι διὰ τοῦ ὀνόματος
Ἀτλαντῆς.

Ὁ συγγραφεὺς οὗτος ἐν τῇ Τιμαίῳ ὁμιλῶν περὶ
τῆς ξηρᾶς ταύτης λέγει:

« Νῆσον γὰρ πρὸ τοῦ στήματός εἶχεν, ὃ καλεῖται ὡς φησι
ἡμεῖς Ἡρακλέους στήλας· ἡ δὲ νῆσος ἄμα Αἰθῆς ἦν καὶ
Ἀσίας μελῶν, ἐξ ἧς ἐπιβὰν ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους τοῖς
τότε ἐγίνετο πορευομένοις, ἐκ δὲ τῶν νήσων ἐπὶ τὴν καταντι-
κρὺ πᾶσαν ἤπειρον, τὴν περὶ τὴν ἀληθεῖν ἐκείνην πόλιν... »
[Πλάτ. Τιμαίος 24, ε. 8.]

Ἐκ τοῦ χωρίου τούτου βλέπομεν ὅτι πρῶτον μὲν
ἐναντι τῶν δυτικῶν ἀκτῶν τῆς Αἰθῆς καὶ Αἰθιο-
πίας ἢ μάλλον τῶν ἡρακλείων σταλῶν, ὑπῆρχε νή-

(') Αἰθιοπίας

δος μεγαλειτέρα τῆς το Λιθύης καὶ Ἀσίας, ἐνεκα δὲ τοῦ μεγέθους τούτου δύναται τις νὰ ὀνομάσῃ ταύτην καὶ ἡπειρον, ἥτις δὲν ἦτο ἄλλῃ ἢ ὑπὸ τοῦ Ἀπολλοδώρου ὑστερον ὀνομασθεῖσα ἡπειρος, δευτέρου δὲ, ὅτι ἐναντι τῆς νήσου ταύτης, ἢ μᾶλλον ἡπειροῦ, ὑπῆρχον νῆσοι τινες ἐκ τῶν ὁποίων ἠδύνατό τις νὰ μεταβῇ εὐκόλως εἰς ἑτέραν ἡπειρον πολὺ μεγαλειτέραν.

Ἡ ἀνωτέρω περιγραφή τῆς το Ἀτλαντίδος καὶ τῆς πρὸς Αὐσθίας ἐναντι ταύτης ἡπειροῦ, ἢ θεωρηθεῖσα ὑπὸ τοῦ σοφωτάτου Πλουτάρχου καὶ τινῶν ἄλλων ὡς ἀποκύημα τῆς φαντασίας τοῦ Πλάτωνος, ἐξεταζομένη γεωγραφικῶς, δὲν ἀποδεικνύει ἡμῖν ἐκθεωρητικώτατα, αὐτὸν τοῦτον τὸν ὑπὸ τοῦ Κολύμβου ἀνακαλυφθέντα νέον κόσμον· ὅστις κατὰ τὴν ἐποχὴν μὲν τοῦ Πλάτωνος ἦτο ἀγνωστός καὶ λησιμονημένος, καθ' ἣν δ' ἐποχὴν ἐγράφησαν ταῦτα ἐν τοῖς ἱεροῖς τῆς Σιδίδος βιβλίοις ἦτο γνωστότατος διὰ τῆς Ἀτλαντίδος.

Οἱ πλεῖστοι τῶν νεωτέρων συγγραφέων, οἷς προηγουμένως ἀνέφερον οἱ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου πραγματευθέντες καὶ οἱ εὐρίσκοντες τὸν Πλάτωνα ἀντιφάσκοντα ὡς πρὸς τὸ μέγεθος τῆς νήσου, λέγοντες, ὅτι ὁ συγγραφεὺς οὗτος ἐν μὲν τῇ Τιμαίῳ οὐρίζει τὸ μέγεθος τῆς νήσου μείζον τῆς το Λιθύης καὶ Ἀσίας, ἐν δὲ τῇ Κριτίᾳ ὅτι ἡ νῆσος αὕτη εἶχε μῆκος μὲν τρισχιλίων σταδίων καὶ πλάτος διςχιλίων, περίμετρον δὲ δεκαεπταχίλων, ἦτοι κατὰ πολὺ μικρότερον τοῦ πρότερον δοθέντος αὐτῇ μεγέθους, καταγορεύει τοῦ ἀληθεστάτου Πλάτωνος ἐπὶ ἀντιφάσει, μὴ ἐννοοῦντες, φαίνεται, καλῶς τὰ κείμενα, τὰ ὑπὸ τοῦ συγγραφέως τούτου γραφέντα, ἐκτὸς ἂν παρέλκον τὴν ἐξηγήσιν τούτων παρὰ τῶν μεταφρασάντων ταῦτα κακῶς.

ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΚΑΜΠΑΝΑΚΗΣ.
(Ἀκολουθεῖ).
ἀρχιτέκτων

ΡΟΔΟΝ ΕΠΙ ΝΕΦΟΥΣ.

Α'.

Κλίνει ποτὲ τεθλιμμένη δαφνόστεπτος κεφαλὴ καὶ, ἀλλὰ μειδιῶσα μετὰ μικρὸν ἀνεγείρεται. Εἶναι μυστήριον ἡ δάφνη. Ὅτε ὁ οὐρανομήκης λευκοφρύς γίγας ὁ χιονοπώγων γέρων Χειμῶν, ὁ ἀναξ τῶν παγοστρώτων θαλασσῶν καὶ τῶν χιονοβλήτων δειράδων, ὁ κροστᾶλλινον κρατῶν σκῆπτρον καὶ ἔχων ἀπρόσιτον θρόνον τὴν κρημνωδεστάτην τῶν τοῦ ἀτεράμνου Ἰμβίου κορυφῶν, καταβαίνει τὰς παγερὰς ἐκείνας κλιτύας ἀρχόμενος τῆς ἀνὰ τὴν γῆν περιουσίας αὐτοῦ, εὐρύπτερος χρυσάετος, ὁ ἐπὶ τοῦ ὄρους πάρεδρος αὐτοῦ, προηγούμενος αὐτοῦ σὺν τῇ φορᾷ τῶν ἀνέμων, ἀγγέλλει πρὸς κοιλιάδας καὶ ὄρη τὴν προσέγγισιν τοῦ θυελλοφόρου ἀνακτος. Τὸ τε τὰ εὐμήκη δένδρα, ὑπὸ τρώμου καταλαμβάνόμενα, ὡχρίῳι βαθείας καὶ μετὰ μικρὸν οἶονεῖ ὀλοφυρόμενα διὰ τῆς βοῆς τῶν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτῶν πνέοντων ἄερων, ἀποβάλλουσι τὰς πενήλους κιστρίνας στολὰς· ὁ γλυ-

κὺς ἐλίχρυσος φθίνων ἐκ λιποψυχίας, ἀφίησι πίπτειν τὰ ἀνὰ ἐν τὰ ὡχρὰ αὐτοῦ πέταλα· καὶ τὰ σμήνη τῶν εὐπετῶν χελιδόνων ἀφίπτανται λαθραῖως πρὸς τὰ ὤρη, εὐδαμονίζόμενα ὅτι δύναται νὰ φύγῃ τὴν κροστᾶλλινον τοῦ βλοσυροῦ γέρωντος ράβδον ἀνηλεῶς ἐπιπλάουσιν, ὅς ὑποκύψῃσι, φεῖ! τὰ ὄρη καὶ σκελετεδῶς γυμνοφύλλα δένδρα.

Ἐπέρχεται ὁ δυσόσφρος γέρων· σιγᾷ ἡ φύσις, ἢ σέβας καὶ δέος ἔχει· καὶ ἰδοὺ, ἐπιπνέων σφοδρὰν βρῆς· λαβὰρα διὰ μὲν τῆς μῆδης χειρὸς ἀφείδει· κατασπείρει νιφάδας, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας, ἐπισείων τὸ ὑπερμέγεθες σκῆπτρον, καταθρᾶνι ἀπόνως τὰς πρῶην καλλιχίμους καὶ εὐσκέλους τῶν δένδρων κορυφὰς· ἰσπόμενος δ' ἐπὶ σιγμῇν πρὸ πενήλου Ἰτέα, δρέπει ζοφερόν κλῶνα καὶ στεφανοῖ τὸ ἑαυτοῦ χιονόκμον μέτωπον.

Καταπίπτει νιφὰς ὑπὸ τὸ τραχὺ αὐτοῦ βῆμα πᾶσα φυτικὴ ὑπαρξίς· ἀλλ' ἡ δάφνη θάλλει ἀείποτε σφαιρική καὶ εὐώδης ἐπὶ τῆς φερομένης αὐτῇ κεφαλῇ. Σιγᾷ πᾶσα πτηνὸς φθίη· ἀλλ' ἡ χρυσόχορδος λύρα ψάλλει· ἐτι γλυκίων μέλιτος ὑπὸ τοῦ φαύοντος αὐτῇ δακτύλου· εἶναι μυστήριον ἡ λύρα! ὡχρίῳι ἡ φύσις, ἀλλ' ἡ μορφή τοῦ αἰοῦ μειδιᾷ· εἶναι μυστήριον καὶ τὸ μειδίωμα!

Ὅτε ὁ Χειμῶν τὰ πάντα μαρμαίρη, ἡ Μούσα, ἡ οὐρανόπεμπος Μούσα, κατερχομένη ἐμφυσᾷ ὄχλους πνοὴν εἰς τὴν καλλιφύλλον δάφνην, ἐπιτέλλει ἡδὺ μολπον ἄσμα εἰς τὴν λύραν καὶ ἀντανάλλει τὸ θεῖον αὐτῆς μειδίωμα ἐπὶ τῆς μορφῆς τοῦ κρατούντος αὐτῇ. Καὶ ἡ δάφνη αὕτη τοῦ αἰοῦ, τὸ ἀργυρόχρητον ἄσμα, τὸ οὐρανόφωτον βλέμμα καὶ τὸ θεσπέσιον μειδίωμα καὶ περ' αὐτὸν τὸν κροστᾶλλοφόρον Χειμῶνα διαχέουσι περὶ τὸ ἰδανικὸν ἔαρ, τὸ ἔσκει ἡδὺν καὶ θάλλον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

Β'.

Ὁχρὸς αἰοῦς δι' αἰετοῦ· βλέμματος ἡκολούθει τὴν πτῆσιν τῷ νωχελῶς ἐν τῇ ἁέρι προσπλέοντος πτηνάρου, ἡ δὲ ρεμβώδης αὐτοῦ μορφή σιωπῶσα ἔλαλει πολλὰ.

Τίς γινώσκει τὴν γλῶσσαν τῆς ὀνειροπόλου τοῦ αἰοῦ σιγῆς; αἱ μειδιῶντες ἀστέρες καὶ τὰ ἀνθὰ τὰ εὐδρόσα, αἵτινα ἐπίσης εὐγλώττως λαλοῦσι διὰ τῆς μυστηριώδους σιωπῆς τῶν. Ὡς ἐνθῇ, ἂν φωνὴν εἶχετε, ὅποια ἄβρᾷ καλλικέλαδα ἄσματα ὅς ἐπληροῦν διανεκῶς τὸν ἐρρίτην ἄερα! Ὡς ἀστέρες! σιμπαλίδες τοῦ αἰθέρος ψυχαὶ τῶν ὕπνων ἡμῶν ἀγρυπνῶς ἐπιβλέπουσαι· ἔάν εἴχετε φωνήν, δι' ὁποίων χρυσῶν ἀγγελίων μελωδιῶν ὅς ἐπληροῦτε τοὺς οὐρανούς, τὸ ἐπὶ συννεφῶν δάσους κορυφῶν ὡς ἐπὶ παγέας κλίνης καθεῖσθαι μελανόπεπλον τῆς νυκτός· φάσμα βαυκαλίζοντες! Ἀλλ' ἀνθῇ, ἄστρα καὶ αἰοῖ, ἀδελφὰ δημιουργήματα, καὶ διὰ τῆς σιγῆς ἐτι ζήτουσι μόνῃ κατανοοῦντα τὴν κρυφίαν ἀλλήλων φωνήν.

Τὸ πτηνάριον κατὰ μικρὸν ἐξηφανίζετο ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ ὡχρῶ δαφνηστεφούς ὅτε τῆς Μούσης ἡ

ἀγία πνοὴ περὶ αὐτὸν ἐχύθη καὶ ἡ κρινόπλαστος αὐτῆς χεὶρ διὰ θαλῶν μύρτων αὐτὸν περιέτρυνε.

Τί ρεμβάζεις, καλέ μου μύστι; μὴ τὰ ἄχρῳ τῶν ἁέρων κίμικτα, παλαιοῦντα ὑπερθεῖν, ἀπείλουν τῆς δάφνης σου τὸ μύρον ἢ ἀπέσβασαν τὸν λαμπρὸν τῆς ἐμπνεύσεώς σου σπινθήρα καὶ μελᾶγγλος ἦδη προσπτενίζεις αὐτὰ; ἂν οὕτως ἔχῃ, ἰδοὺ ἐγὼ ἐγγύ· σου ἔτοιμος νὰ σοὶ ἀποδώσω ὅτι τραῦτα σοὶ ἀφῆρσαν.

Ὡς Μούσα! ἐξωρουν σύννοος τὸ ἀφιπτάμενον πτηνόν... ὡς αὐτὸ καὶ τῆς ψυχῆς ἡμῶν οἱ πόθοι ἀρίπτανται ἐξαιπνῆς καὶ κατὰ μικρὸν ἐν τῇ χεὶρ τοῦ φανταστικοῦ τοῦ παρελθόντος αἰθέρος ἀφανίζονται· μόνῃ δὲ ἡ ἀνήμενσις αὐτῶν ἀπομένουσα, ἀποτίθησι διανεκῶς γλυκύπικρον θαπείαν ἐπὶ τὴν δακρυδέν γελῶσαν ψυχὴν... εἶναι ταχύπτερον πτηνὸς οἱ πόθοι!

Ναί, εἶναι ταχύπτερον πτηνὸς οἱ πόθοι· ἐπανελάθεν ἡ γλυκεῖα θεότης· ἀλλὰ πρὸς Θεοῦ, μὴ τὰ πτηνὰ ἀποχωροῦσιν ἐσχαί; δὲν ἐπανερχονται ἄρα μετὰ βραχείαν ἀπουσίαν, ἐπαναφέροντα τὸ ζεῖδωρον ἔαρ εἰς τὸν γλυκὺν αὐτῶν λειμῶνα; δὲν διαχέουσι πάλιν τότε τὸ ἄσμα τῆς χορᾶς τὰ πτηνὰ ἐν τῇ ῥιγῇ θερμῇ φωλεᾷ ἐν ἣ ἐγεννήθησαν καὶ ἐπερωθήσαν καὶ οἱ αἰθέρες ἀναβιούντες εὐγενεῖς πόθοι ἐν τῇ καρδίᾳ, αἵτις αὐτοὺς ἐγέννησε καὶ ἰνδαλματοπότησας ἐξέθρεψε; μὴ, τέλος, δὲν πετερυγίζουσι πρὸς τὸν χρυσόγλυκον οὐρανὸν τὰ πτηνὰ, οὐχὶ δὲ πρὸς τὰς βραχὺρῶδεις καὶ ζοφερὰς τοῦ πελάγους ἀβύσσους; ὡς αὐτὰ καὶ οἱ χρυσέλπιδες πόθοι πρὸς τὸν αἰώνιον Οὐρανόν, οὐχὶ πρὸς σκοτύνοντα ἀπωλείας πόντον πέτονται; ὁ δὲ Οὐρανὸς ἐστὶν ἡ ἀφειρητὴ καὶ ὁ πρὸς ὃν ὅρος πάσης ἡθικῆς ὑπαρξίας, ἡ τὴν ζωὴν ἡ ἀπαυστατος κίνησις, ἡ διαρκὴς πρὸς τὸ κέντρον αὐτῆς τοῦτο ὥσις ἀποτελεῖ.

Ἄοιδέ, πιστευσόν μοι· ὁ εὐφηνὴς πόθος τυγχάνει θεόπνευστον αἶσθημα, θεόπνευστος πρὸς τὸ καλὸν ὁρμή, ἣν οὐδεμία κρατερὰ καὶ πολύρροιστος βιωτικὴ τρικυμία κατορθοῖ ν' ἀποσβέσῃ· ἀπολλυταὶ ἴσως ἀνεπιστρεπτὶ πόθος ψευδόδοις, οὐχὶ τῆς τοῦ ἀνεσπέρου καλοῦ ἐρώσεως ψυχῆς, ἀλλὰ τῆς πρὸ τοῦ ἀπείρου ἰλιγγιώσεως ἀσθενοῦς φαντασίας γέννημα· διότι οὗτος ἐστὶν ἑτερογενὲς ἀνεμώλιον φασματῖον πρὸς ὃ τυγχάνει κεκλεισμένα ἡ καλλιέρως ἐκείνη τοῦ ἰδανικοῦ βίου πηγὴ· ἡ ἐλπίς ἡ ἐπὶ τῆς ἀληθείας ἐρείδουμένη· ἀλλ' ὁ πόθος ὁ ἀγνός καὶ γλυκὺς, τὸ λιγὺ πτηνὸν τὸ οὐρανόθεν καθιπτέμενον δὲν ἀφανίζεται ἐσχαί, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ἐτι ἀποστάν, ἀνυρρίσκειται μετὰ καιρούς, ὅς ὁ Παντάναξ ὀρίζει, ἐν τῇ Οὐρανῷ.

Ἀκουσον, φίλε, μικρὸν ἱστορήμα σχετικὸν συμβάντος εἰς τὸ αὐτόπτις πρὸ τινος παρέστη;

Ρόδον γλυκὴ ἐξυπνήσεν εἰς ἑαρος πρωΐαν, καὶ βλέπον τὴν γελῶσαν τοῦ οὐρανοῦ χορίαν, τοῦ ὕψους ἐπιδύμους τὴν λάμπουσαν αἰθερίαν, ὅπου τὰ νέφη χύνουσιν ὑπόλευκον σκιάν.

Γλυκὴς ὁ πόθος τοῦ... ἐνῷ ἀκόμη ἐκοιμάτο καὶ τὸ καταδουκάκιζε φλοιδόζον τὸ νερόν, ἔνδον οὐρανοῦ—μία ψυχὴ—ἐνῷ ἐπεπλανᾶτο ἐπάνω του ἐκδοῖδε, πλῆσιον του περῶν.

Χρυσόπτερον τὸ οὐρανοῦ, μαγεῖα ἡ πνοὴ τοῦ! τὸ ἄνθος ψαύει ἐλαφρῶς, ἡδῶς τὸ φιλεῖ· κ' ἐνῷ εἰς ὕπνον μειδιᾷ δροσῶδι ἡ μορφή του, μὲ μόρμυρον ἀήχην τοιαῦτα τῇ λαλεῖ.

«Ὡ ρόδον, ἐγὼ ἐρχομαι ἐκ χώρων αἰθερίων· οἴκει τὸ λάμπον σμήνος μας εἰς ὄχλους διαυγαῖς· καὶ ὅταν πνεύσῃ τῆς νυκτός τὸ φῶς, τὸ κρῶνον μας ἐπιρρίπτει πλάλλοντα ἐπὶ ὑπνοῦσας γῆς.

«Ὡ ρόδον, ἂν ἀνῆρθεσθε καὶ σὺ εἰς τὸν αἰθέρα νὰ ἐπανθῆς ἀμάραντον εἰς νέφη ἀργυρᾶ, καὶ ἡ ἐπανατέλλουσα καὶ δύουσα ἡμέρα νὰ βάψῃ τὴν πορφύραν σου μὲ φῶτα γλυκερά,

«πλῆσιον σου ἀείποτε κ' ἐγὼ θὰ πετερυγίζω καὶ θὰ σοὶ ῥέω ἄρωμα γλυκὺ τῶν Οὐρανῶν τὴν κεφαλὴν σου τὴν θαυράν θὰ ἐλαφρολύγιστο εἰς ἡλίμα ἐφήμερον, αἰώνιον, ἀγνόν!..»

Χρυσὴ οὐρανοῦ λαλιὰ! μειδίωμα εἰς ἄσμα! Σειρήν! πρὸς τὰ ὡτά του τὴς φράσσει μὲ κινόν; ὦ, τίς τὸ τὴν ἀληθεῖαν ἐκ σοῦ χωρίζον χάσμα δὲν διαβαίν' ἰδανικῶς μὲ φανταστὸν πτερόν;..

Ἦλθεν αὐγὴ! ἡ χρυσάλις ἀπέπτ' ἡ τοῦ οὐρανοῦ τοῦ ῥακος τὰ νάματα λαλοῦσι κατηγῇ καὶ εἰς λαορατὸν φῶς, ἡ ἀγνότης ζεῖδωρον τὰ ἄνθη ἐν ἐωθινῇ προσνεύουσιν εὐχῇ.

Προσνεύουν! ὅταν λαμπερὸς ὁ ἥλιος προσδάλῃ, καὶ χύνη θάλασσας ζῶν καὶ ῥέγγος ἀγλαῶν, ἀπεικονίζει τοῦ Θεοῦ τὰ στρατηδύα κάλλη καὶ εἰς αὐτὸν τὰ ἄνθημα προσδύλουν τὸν Θεόν.

Πλὴν βλέπει ἐτι ὑψηλὰ τὸ ρόδον οὐρανοῦ... «ὦ! — λέγει, — ἐάν ἐθαλάσσω εἰς σύννεφον ἀγνόν, πρῶτον ἐγὼ τὸν ἥλιον θὰ ἐδάσω, καὶ πρῶτον τὴν κεφαλὴν θὰ ἐκλίνω εἰς ἔμνον προΐόν.

«ὦ! ἴσως τῆς περιστέρως ἡ πτέρυξ χιονώδης, — ἀκόμη λέγει μειδιῶν μ' ἐλπὶδα γλυκεράν, — εἰς χώρας τοῦ οὐρανοῦ μου, μ' ἀρπάξῃ ἀργυρώδεις, σπῖν τῆς νυκτός οὐδ' ἡ πνοὴ τοῦ φοῖβου τὴν πυράν».

«Ἐτι μικρὸν ἐρρέμβασε... μὲ πτεροφόρον πόδα γελῶσα προσέρχεται παρθένος εὐδαλὴς καὶ βλέμμα ῥίπτει φλογερὸν ἐπὶ τὰ κελὰ ρόδα ποθοῦσ' αὐτὰ ἀγλαῖμα τῆς νέας τῆς στολῆς.

Τὰ ἄλλα ἐκλινον χαμαί· καὶ τόνειρόττον μόνον τὴν ἐβελξεν· ἡ κάλλον ἡ πλῆκτουσ' ἀτυχίς!.. δρέπει μὲ χεῖρα ἀργυρᾶν τὸν εὐφύλλον του κλῶνον, θάπει αὐτὸν ἐντὸς μῆδς τοῦ κόλπου τῆς πτυχῆς.

Ἀλλοίμονον, ἀλλοίμονον! τὸ ρόδον τὸ ἀκμαῖον ὅπερ ὁρμῶς ἐπιδύσεν εἰς σύννεφα ν' ἀνθῇ, θὰ ζῇ· εἰς στέγην ταπεινὴν ἡμέραν μίαν πλέον κ' εἰς πνιγνὴν ἀτμόσφαιραν οἰκτρῶς θὰ μαραινῇ.

Ἡ δὲ κάλλιον νὰ ἐπιπτεν εἰς τὸ νερόν τὸ ρέον ὅπερ ροχθοῦν πλοῖον του δερντικῶς περὶ ὃ, κάλλιον σφοδρότερον δέρον ῥεύμα πνέον ὡχρόν νὰ τὸ παρέρριπτον εἰς ὄρη παγορά ! . .

Κἀν ἀπαξ θὰ ἠτένιζε τοῦ φοῖβου τὴν ἀκτίνα ἐπ' εἰς τὸ κύμα παίζουσαν πρὶν ἢ παρασυροῦν, κἀν τὰς χιόνας τοῦ βουνοῦ θὰ ἐβλεπεν ὡς κρίνα, πρὶν ἢ ἀπὸ τὰ ψύχη των ἀκόμη νεκρωθῇ ! . .

Ἦώρα μ' ἀκτίνων δάκρυα ἢ δύσις θὰ θρηνηθῇ ἥτις ποτὲ τῷ ἔρριπτον ἀκτίνας χαροπῆς κ' ἡ φοῖβη ὅταν εὐκυκλος εἰς ὕψη θαλαγίδι, ὡχρὰ θὰ στίλῃ ἐπ' αὐτοῦ ὡς νεκρικὴ λαμπάς.

Ἄλλὰ ἡ κόρη μαιδιὰ ἔγγυς χλωρῆς θυρίδος — ἀκλήρῃ ! . . τί ἂν τὸ ῥόδον τῆς τὸ τάλαν ὡχρὰ ; — κ' αὐτὸ θρηνηθῇ τὸ μάταιον τοῦ πόθου, τίς ἐλπίδος, χρησσοταλάζει δάκρυα ἐκ ὁδοῦν ἀραιά . . .

Ἄλλ' ἂν ἡ κόρη ἄστατος τὸ ῥόδον ἐθαυνοῦν, νὰ τὴν μεθῇ ἐπαυσον ἡ θεία του ὀμίη, τὸ ρίπτ' εἰς τὴν θυρίδα τῆς, ἥτις χλωδὸς ἴσθαι καὶ τὸν λευκὸν τῆς τράχηλον μὲ μάργαυρα κοσμεῖ.

Ὅποιος θροῦς γλυκύτερος ἐλαφροπνέει περίε, ὡς στεναγμὸς σθεννόμενος παλλούσης χαρμονῆς ; μὴς λευκίς περιστρεφῶς ἀεροδάτις πτέρυξ πρὸ τῆς θυρίδος πάλλαται αὐτῆς τῆς ταπεινῆς.

Τὸ βλέπει κατακαήμενον, τὸ κάλλος τὴν μαγεύει, τ' ἀρπάζει εἰς τὸ ῥόμφος τῆς, ἀνίπτει ὕψηλὰ, μετὰ στοργῆς εἰς ἀννεφὸν χρυσοῦν τὸ ἐμφυτεύει νὰ εὐανθῇ αἰώνιον καὶ νὰ διαγεῖται.

Ἦώς ἐπὶ νέφους ἐπανθεῖ τὸ ῥόδον δέχως χῶμα ; τὸ τρέφει ὑμῖνος ἀγνὸς πρὶν πέσῃ ἐπὶ γῆς, εἴν' ἡ ζωὴ αὐτοτελής εἰς τοῦραν τοῦ δῶμα, δὲν θέλει χῶμα ! τῷ ἀρκεῖ αἰθρία φωταυγίς

Ἐκεῖ ὁ φοῖβος μὲ χρυσᾶς ἀκτίνας τὸ θερμαίνει, ἐκεῖ ἡ πρώτη τὸ φιλεῖ ζεφύριος πνοή, ἐκεῖ τὸ λῆμνον λυκαυγὲς ἀδύμαντας τὸ φαίνει καὶ πτῆσις ἐλαφρὸν ψυχῶν πλοῖον του ὁροῖ.

Ἐκεῖ ἀντὶ ἀρώματος προσωρινῶν λαιμῶνων πνοὴ τὸ λούει τῆς Ἐδμ' ἀνδρῶν εὐωδῶν καὶ ἀντὶ ῥώματος κυρτοῦ γυνῶν ἀνδρῶν τὸ βαυκαλᾷ ἀπᾷχους ἀγγελικῶν ὀδῶν.

Γλυκύ, γλυκύ βαυκαλῆμα ! . . ὁ πόθος ἐπληρώθη, θεὸς καὶ τῶναρ ἐπέμψε καὶ τὴν περιστρεφῶν, καθὼς αὐτὸς ἐνίοτε καὶ τῶν θνητῶν οἱ πόθοι εἰς λῆπιν προσελίσσονται καὶ λήγουν εἰς χαράν !

Ὁ λυριστὴς ἤκουσεν ἐν σιωπῇ εὐγλωττῶς τὴν πῖστιν καὶ εὐγνωμοσύνην λαλούσῃ, ἐν ᾧ δὲ ἡ προστάτις αὐτοῦ θέαινα, μετὰ στοργικῷ μαιδιζήματος τὸ ἔσχατον τὴν κόμην αὐτοῦ θάπτευσεν, βαθυμῆδον ἀφίπτατο, ἡ φωνὴ αὐτοῦ, ὡς γλυκεῖα ἐκείνης, ἤχῳ ἐπὶ τὴν λῆριν προσπνέουσά, ἐπανελάμβανεν ἀσυναίσθητος !

Γλυκύ, γλυκύ βαυκαλῆμα ! . . ὁ πόθος ἐπληρώθη, θεὸς καὶ τῶναρ ἐπέμψε καὶ τὴν περιστρεφῶν, καθὼς αὐτὸς ἐνίοτε καὶ οἱ ἱδικοί μας πόθοι εἰς λῆπιν προσελίσσονται καὶ λήγουν εἰς χαράν !

ΚΟΡΗΝΑΙΑ Δ. ΠΡΕΣΒΕΙΑΤΟΥ.

ΠΛΟΥΣΙΟΣ ΠΑΜΟΣ.*

VI.

Ἀφού παρέδωκε τὴν ἐπιστολὴν αὐτῆς εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, ἀντὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ὅνῃλθε παραθαλασσίως πρὸς τὴν Φλαμ. μ. μ. βίλλαν. Ἦσπουδὴ αὐτῆς νὰ εὐρεθῇ παρὰ τῇ μητρὶ ἐξισούτο πρὸς τὸν φύβον τοῦ νὰ ἦναι μόνη. Δὲν ἀπῆλθε λίαν μακρὰν. Εἰς ἀπόστασιν ἐλάσσονα ἐνὸς χιλιαμέτρου εἶδε τὴν μητέρα αὐτῆς κατερχομένην μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς.

— Πῶς ! εἶπες ἐξέλθεις ; ἠρώτησεν ἡ κ. Καπίλ μὲ ὕψος ἐκπληξέως.

— Δὲν βρέχει πλέον σχεδόν !

— Βρέχει περισσύτερον ἀπὸ τὸ πρῶτ', εἶπεν ὁ κ. Καπίλ μαιδιῶν.

— Μὴ μὲ ἐπιπλήττετε, διότι ἔσπευσεν πρὸς ἀπῆλθαι σὲς.

Ἐπανερχομένη ἔλαβε θέσιν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν, τὸ δὲ βλέμμα αὐτῆς ἐβένειν ἐκ τοῦ ἐνὸς πρὸς τὴν ἄλλην ἀμοιβᾶδον καὶ μετὰ συγκινήσεως, ἥτις ἔφερον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς μεγάλα δάκρυα τὰ ὅποια ἐσπύγγιζε κλοπῆδον στρέφουσα τὸ πρόσωπον.

Τὸ πρόγευμα ὑπῆρξε κοπιῶδες, διότι ἠναγκάζετο νὰ συνέλθῃ ἐαυτὴν ! Ἦναγκάζετο νὰ τρώγῃ, νὰ πίνῃ, νὰ ἀπαντᾷ ὅταν ἀπηύθυνον αὐτῇ ἐρωτήσεις, νὰ μὴ λέγῃ τίποτε καὶ νὰ μὴ καθιστᾷ καταφανές τί, τὸ ὅποιον ἦτο δυνατόν νὰ χρησιμεύσῃ ἀργότερον πρὸς κατηγορίαν κατ' αὐτῆς, εὐτυχῶς ἦτο φύσεως ἰδιοτρόπου καὶ ἡ σιωπὴ, ἣν κατὰ στιγμὰς ἐκράτει κατὰ τὴν πρῶταν ἐκείνην ἀκουσίως, δὲν ἐφάνησαν παρὰ ὅσα ἄλλ' ἢ ὡς ἀποτέλεσμα τῆς διαχύσεως τῆς προηγουμένης ἡμέρας. Κύων τις περιεφέρετο περὶ τὴν τρέπεζαν, ἐκείνη δὲ κρύφα εἶδεν αὐτῷ ὅ, τι ἠναγκάζετο νὰ καταλαβῇ ἐν τῇ παροφίδι αὐτῆς.

Μετὰ τὸ πρόγευμα, κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀπειλεύσεως ὁ κ. Καπίλ ἠσπάζετο αὐτῆς τὸ μέτωπον εὐμάνως.

— Ἀπόψε κόρη μου, θὰ ἐπανιδώμεν ἀλλήλους πάλιν !

Ἐκείνη ἔστη ὡς βλαξ, μάλιστα ὅμως ἐκείνος ἀπειμακρύνθη κατὰ τινα βήματα καὶ ἐδραμην ὀπισθεν αὐτοῦ, ἐλάβετο αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τραχήλου, ἠσπάζετο πολλὰ καὶ ἐπανελημμένως, ἐκείνου ἀνταποδίδοντας τὸν ἀσπασμὸν τῇ αἰτῇ αὐτῆς, καὶ ἀμέσως ἀπεσύρθη.

*) Ἰδε ἀριθ. 80, σελ. 580—592.

διότι παρ' ὀλίγον ἤρχετο κλαίονσα ἐπὶ τῇ ιδέᾳ ὅτι δὲν θὰ τὸν ἐπανεβλεπε πλέον, ὅτι ἦν θὰ ἐπανήρχετο ἐκείνος οἰκῆδε ἐκείνη δὲν θὰ εὐρίσκετο ἐκεῖ καὶ ὅτι θὰ τὴν ἐξάτει μεθ' ὁπίσης ἀγάπης, ὁ δυστυχὴς καὶ ταλαίπωρος πατήρ !

Ἀνῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ διὰ νὰ ἀποκρύψῃ τὴν κατέχουσιν αὐτὴν ταρχήν, ἐπλησίασε τὸ πρόσωπον πρὸς τὸ παρὰ θυρὸν ὥσει ὅπως παρρητήρησεν τὴν κατὰ πῖπτουσαν βραχύν. Εἶτα ὅτε συνῆλθεν ὀλίγον παρηκολούθησε διὰ τοῦ βλέμματος τὴν μητέρα αὐτῆς, ἡ ὅποια ἐπληγισμένη εἰς τὰ δωμάτια παρρητήρησεν καλῶς αὐτὴν, προσπαθοῦσα νὰ ἐναποτυπώσῃ πᾶσαν κίνησιν, τὸ βέδισμα τὸ ἀπορροιστικὸν καὶ εὐγενὲς αὐτῆς ὕψος, τὰ χαρμηλιστικὰ τοῦ ἀγγίξουσιν προδίδοντας μετώπου, τοὺς ὀλίγους μισοπολίου βουτρυχοὺς οἱ ὅποιοι ἐκκλύπτουν τοὺς κροτάφους, τὴν καταβεβλημένην αὐτῆς ὠριότητα ἡ ὅποια ὠρίμασε μᾶλλον ἐκ τῶν φροντίδων ἢ ἐκ τῶν ἐτῶν. Παρρητήρησεν δ' οὕτως αὐτὴν, ἀνυψούτο εἰς ἄλλας σφαίρας διανοητικῶς, σκεπτομένη ὅτι θὰ ἐδηλητηρήσει τὰ τελευταῖα ἐτη τῆς ζωῆς τῆς πτωχῆς ἐκείνης γυναικὸς, ἡ ὅποια τοιοῦτοτρόπως δὲν θὰ εἴχε διέλθῃ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἄλλ' ἢ διὰ τῆς πτωχίας, τῆς ἀνησυχίας καὶ τῶν θλίψεων.

Ἦ κ. Καπίλ ὤφισατο λίαν τὴν ἐπίρροισιν τοῦ ψυχους, ἰδίᾳ δὲ τῆς ὑγρᾶς, ἐπομένως δὲν ἤρρησε νὰ ἀρτίσῃ αἰσθανομένη ψυχῶς. Τότε ἔθεσε ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῆς ἀρχαῖον σάλιον, ὅπερ ἡ Σωσάννη ἔφερον ὅταν μικρὰ οὖσα ἔπαιζε, περιβεβλημένη δι' αὐτοῦ καὶ προσπαθοῦσα νὰ περιπατῇ ὡς μεγάλη κυρία ἡ ὅταν ἐκδόητο φλυκτροῦσα μόνη ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους καὶ διεσκέδασε μισομένη τὰς μεγάλαις κυρίαις καὶ φέρουσα ἐσθῆτας μακρὰς.

Ἦσθάνθη ταρχήν ὅτε ἡ μήτηρ αὐτῆς περιεβλήθη τὸ σάλιον ἐκείνου, ἀνεμνήσθη τῆς παιδικῆς αὐτῆς ἡλικίας, μετὰ τῆς εὐθυμίας, τῆς βελτιότητος περὶ ἐνδόξου μέλλοντος καὶ τῆς ἡδὴ ἀρκούντως καταφανοῦς κομψοπροπέας. Πόσον ὀλιγοχρόνιος ὑπῆρξεν ὁ βίος ἐκείνος, ὃν ὠνειρεύετο καὶ εἰς οὗ ἡδὴ ἐβόασε τὸ τέρας !

Καταληφθεῖσα ὑπὸ ιδέας ἐπιτρεπούσης αὐτῇ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν πρὸς θωπείας ἰδιοτροπίαν αὐτῆς, ἐπλησίασε πρὸς τὴν μητέρα καὶ φέρουσα τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτῆς.

— Κ' ἐγὼ κρυῖνω, εἶπε.

— Θέλεις τὸ σάλι μου ;

— Καὶ σεις τί θὰ φορέσετε ;

— Θέλεις κανὲν ἐπανωφόριον ;

— Ὅχι.

— Θέλεις νὰ ἀνέψωμεν πῦρ ;

— Ἐὰν ἠθέλατε ἦτο δυνατόν νὰ διανεμηθῶμεν τὸ σάλι, εἶναι ἀρκούντως μεγάλον καὶ διὰ τὰς δύο, δὲν ἔχομεν παρὰ νὰ καθίσωμεν ἡ μία παρὰ τὴν ἄλλην.

Καὶ χωρὶς νὰ ἀναιμῶν ἀπῆλθον ἐπλησίασε τὴν καθέκλιν αὐτῆς πρὸς ἐκείνην ἐφ' ἧς ἐκδόητο ἡ κ.

Καπίλ, εἶτα ἀπομακρύνουσα μικρὸν τὸν βραχίονα τῆς μητρὸς αὐτῆς, συνεσπειρώθη ὑπὸ τὸ ἰνδικὸν σάλιον, ὡς πτηνέριον ὑπὸ τὴν μητρικὴν πτέρυγα καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ οὕτω συσπειρούμενη. Δὲν ἔλεγέ τι ἄλλ' ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐπλησίαζεν ἐπὶ μᾶλλον πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς ἡ ἀνέπνεε τὸ ἡδύτατον ἄρωμα, ὅπερ ἀπενέμετο ἐκ τοῦ σαλίου καὶ ὅπερ ἀνεμνήσθη αὐτῇ στιγμὰς ἐσθλῆς ἐξαλειφθείσας.

Παρήρχοντο ἐν τούτοις αἱ ὥραι, χωρὶς ἡ Σωσάννη νὰ ἔχῃ συναίσθησιν, ὅτε κρότος ἀπέσπασεν αὐτὴν ἀπὸ τῆς νύκτας καὶ ἔφερον εἰς τὴν πραγματικότητα. Ἐκδόθη πρὸ τοῦ κεκλεισμένου αὐτῶν παραθύρου, ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου εἰς τρόπον ὥστε δὲν ἐβλεπον ἄλλ' ἢ λίαν μακρὰν τὴν θάλασσαν συγχεομένην μετὰ τοῦ φαιῖ ἐκ τῶν νεφῶν οὐρανοῦ. Ἦ βροχὴ εἶχε καταπαύσει καὶ ἡ γέρον ἀνεμὸς δυτικὸς, ὅστις εἶχεν ἀποξηράνει τὰ παράθυρα. Ἀπὸ τινων ἡδὴ στιγμῶν συγκεχυμένος ψιθυρὸς ἐπλήρου τὸν λιμένα, ὅστις ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἀπέβαιναν ἰσχυρότερος. Ἐπὶ τέλους ἡ Σωσάννη δὲν ἠδυνάθη νὰ μὴ ἀνησυχῇ καὶ ἐπειδὴ ἠτένιζεν ἐνώπιον αὐτῆς ἐξ ἐνστάκτου, εἶδεν ἀναγκρινόμενον πρὸ τοῦ παραθύρου τὴν ἀκρὴν ἰστοῦ κινουμένου. Ἦτο ἡ παλίσροια τῆς ὁποίας τὰ κύματα ἐπλησσαν τὰς προκυμίας καὶ ἀνύψουν λήμβον ἀγκυροβολοῦσαν πρὸ τοῦ ξενοδοχείου.

Ἀίφνης ἀνέστη.

— Τί ἔχεις ; ἠρώτησεν ἡ κυρία Καπίλ.

— Αὐτὸς ὁ θύμβος . . .

— Εἶναι τῆς παλίσροιας. Σήμερον εἰς τὰς ἑξ ἔχομεν τὴν μεγάλην παλίσροιαν.

Ἦ Ἰωάννα, ὀρθή, φρίσσουσα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, ὤφισατο τὴν ἐπίδρασιν συγκινήσεως, ἣν δὲν ἠδύνατο νὰ καταπολεμήσῃ.

Ἦρα ἐκτα ! Ἦν ἡ στιγμή, ἣν εἶχεν ὀρίσει ἐαυτῇ.

Σπρίγγουσα τοὺς βραχίονας περὶ τὸ σῶμα προσέπαθε νὰ συγκρατηθῇ, καταληφθεῖσα ὑπὸ ἀπεριγράπτου τρόμου διερωτωμένη ἔκν ὅσα ἀπεδείχθη καὶ ἐκ τὸ σαρκίον θὰ ὑπερένικα τὴν θέλησιν. Ἦ μήτηρ ὠμίλει αὐτῇ οὐδ' αὖτως ἐννοῶσα, ἀποκρινόμενη βυῖς ἀσυναίσθητος καὶ μὴ σκεπτομένη ἄλλ' ἢ τὰς παρερχομένας στιγμὰς !

Ἦ ἐν ἐπεγίνετο ἐμπόδιον ! Ἦ ἐν ὅμως δὲν ἀπέθνησκε κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὡς εἶχεν ἀποφασίσει, θὰ ἠδύνατο νὰ τὸ πρᾶξῃ τὴν ἐπιούσαν ; Τῇ ἐπιούσῃ ὁ Κέμιλλος θὰ ἐλάμβανε τὰς ἐπιστολὰς αὐτῆς καὶ θ' ἀπέστελλε πιθανῶς τηλεγράφημα.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἤκουσε θόρυβον φωνῶν ἐν τῷ οἴκῳ, ἀναμινυόμενον πρὸς ἦγον ταχείων βημάτων, ἐφαντάσθη δὲ ὅτι ἦτο ὁ πατήρ αὐτῆς ἐπιστρέφων, ὅστις συλλαβὴν πιθανῶς ὀνομαζόμενος κατόπισ τῆς ἐπτάκτου αὐτῆς κατὰ τὴν πρῶταν ἐκείνην διαχύσεως θὰ ἐπανήρχετο ἀνίσχυρος νὰ ζητήσῃ ἀπ' αὐτῆς ἐξηγήσεις αἰφνης οἱ θόρυβοι ἔπαυσαν, εἶχεν ἀπατήθῃ.

Ἐπλησίασε πρὸς τὸ παράθυρον καὶ παρετήρησεν ἔξω. Ἦ θάλασσα ἐπλήρου τὸν λιμένα καὶ ἐπλησσε τὴν προκυμίαν ἣν ἐκκλύπτει διὰ ψεκᾶδων θαλασσοῦ ὕδατος. Εἶχεν ἐλπίσει ὅτι ἡ ἐσπέρα θὰ ἦτο μᾶλλον

ἀλλὰ καὶ διότι αὐτὴ ἐπίσης πρὸ διετίας ἐδημοσιεύθη διὰ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ παρρητήματος τοῦ 10^{ου} τόμου τοῦ περιοδικοῦ συγγράμματος τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου (σελ. 29—31). Πρῶτος ὁ πρὸς τὰς βυζαντινὰς μελέτας οἰκείως ἔχων καθηγητὴς τοῦ ἐν Ροδῶν Ἰωάννης Ροβερτέλου Κολλεγίου κ. Ἀλέξανδρος Long ἐποίησατο λόγον ἐν τῇ ἀρχαιολογικῇ ἐπιτροπῇ τοῦ εἰρημένου Συλλόγου, ὑποβλὼν μέρος τοῦ παρ' αὐτῷ ἀντιγράφου αὐτῆς καὶ προσθεὶς, ὅτι, τοῦ μνημείου μετενεχθέντος εἰς τὸ ἐν Τσινιλι-κιάσκ αὐτοκρατορικὸν μουσεῖον, ἀνέμενεν ὅπως ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως διορθώσῃ καὶ συμπληρώσῃ σκοτεινὰ τινὰ χωρία αὐτῆς. Ἄν τῷ μεταξὺ ὅμως, γράφει ἐν τῷ προομῷ αὐτῆς ἡ ἀρχαιολογικὴ ἐπιτροπὴ, τοῦ γραφείου τοῦ Συλλόγου λαθόντος παρὶ τοῦ ἐν Ἀργείᾳ ἱεροῦ κ. Ν. Δημιτρίου ἀντιγράφου ἔτερον καὶ παραπλήρωτον αὐτοῦ τῇ ἐπιτροπῇ, αὕτη παρέκκλισε τὸν κ. Α. Long, ἵνα παραβάλῃ τούτο πρὸς τὸ θαντόν καὶ ἐπομνησιάζῃ αὐτόν. Τούτου καὶ ἐγένετο. Ἀλλ' ἐκ τούτων ἐξάγεται ὅτι ὁ ἐν Ἀργείᾳ φιλέργχαιος ἱατρός κ. Λήμιος πρὸ διετίας συγχρόνως ἐπεμψεν ἀντίγραφον τῆς Συλλόγου καὶ τῇ Athenische Mittheilungen πρὸ τῆς ἀποστολῆς ὅμως ταύτης εἶχεν ἀντίγραφον καὶ ἐποίησατο λόγον ὁ ἀγγλὸς καθηγητὴς κ. Long. Ἔτι, εἰ μὴ τι ἄλλο, ἐπειδὴ ὁ κ. Joubin ἐν ὑποσημείωσει δηλοῖ, ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη, ἥς κατεῖχε τὸ κείμενον ἀπὸ τοῦ 1890 ἐγένετο θέμα ὑπομνήματος ὑποβληθέντος τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν γραμμάτων κατὰ τὸ 1891, δυνάμεθα νὰ παραδεχώμεθα, ἐν γὰρ τῷ παρόντι, ὅτι αὐτὸς τε καὶ ὁ κ. Long συγχρόνως ἐποίησαντο λόγον περὶ τῆς ἐπιγραφῆς καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον εἶχον ἀντίγραφα αὐτῆς. Ἐπιφυλασσόμενοι, εἰ δεῖσται, νὰ ἐπικαλεσθώμεν τὰ πρακτικὰ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Συλλόγου, ὅπως μὲθωμεν ἀκριβῶς τὸν χρόνον καὶ ὃν ἐποίησατο λόγον ὁ κ. Long περὶ τῆς ἐπιγραφῆς, παρατηροῦμεν ὅτι ὁ κ. Joubin εἶδει, νομίζομεν, μνηστὴν ποιούμενος τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Athenische Mittheilungen νὰ μνημονεύσῃ ἐπίσης καὶ τοῦ κ. Long καὶ τοῦ παρρητήματος τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Συλλόγου, ἵνα ᾗ ἀκριβές. Διότι ὁ κ. Long παρουσιάζει διαφορὰς τοῦ ἀντιγράφου αὐτοῦ πρὸς τὸ τοῦ κ. Λήμιου, ἃς βεβαίως παρετήρησαν αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴν, ἀποκειμένην ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ Μουσείῳ, αὐτός, αὐτοῖς ὁμοίαις, μελετήσας, διαφορὰς δὲ παρουσιάζει καὶ αὐτὸ τὸ κείμενον τοῦ συμπλοῦς διευθυντοῦ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Μουσείου, ὅπερ δημοσιεύει ὁ κ. Joubin πρὸς τε τὸ ἀντίγραφον τοῦ Λήμιου καὶ τὸ τοῦ κ. Long.

Τὸ ἀντίγραφον, ὅπερ δημοσιεύει ὁ κ. Joubin, ἐπιτρέπει αὐτῷ, ὡς λέγει, νὰ ἐπενέγκῃ διαφορὰς τινὰς ἐν τῇ ἀναγνώσει τοῦ κειμένου, ὧν τις σημασία καίριας, πρὸς ὁρισμὸν τῆς χρονολογίας. Ὅτι τὸ κείμενον ὑπερπρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἔχει ὁ κ. Joubin εἶνα σημασίας μεγάλῃς οὐδὲς ἀντιλέγει, τῆς προελεύσεως αὐτοῦ αὐθεντικῆς οὐσίας. Ἀλλ' ἡ σπουδαιότης ὡς λέγει διαφορὰς τῆς ἀναγνώσεως ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν

περὶ χρονολογίας σχετικῶν αὐτοῦ, ὑπερβαίνεται ὑπὲρ τινὰ λακκῶν (lacuna), ὧν πληροὶ ὁ κ. Joubin διὰ τῶν τεσσάρων γραμμῶν τοῦ ὀνόματος τοῦ Καλιγούλα εἰς δοτικὴν πτώσιν ΓΑΙΩ. Περὶ τούτου ὅτι περὶ τοῦ λακκοῦ τούτου, ὡς προσβάλλοντος σημειομένου ἐν τῷ ἀντιγράφῳ τοῦ κ. Joubin, οὐτε ὁ κ. Λήμιος οὐτε ὁ κ. Long παρετήρησεν, λακκοῦ ἐξ οὗ τὴν σπουδαιότητα ἐξήγαγεν ἀνέγνωσιν ὁ κ. Joubin. Οὐδὲ μὲν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰς λεπτομερεῖας τῶν διαφορῶν ἀναγνώσεων, καταλείποντες τούτο ἄλλοις, ἐτέρων ὅμως τινὰ παρατήρησιν δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποκρούσωμεν, ὅτι ὁ κ. Joubin λόγον ποιούμενος ἐπίσης περὶ τῶν δύο προτέρων δημοσιευθεισῶν ἐπιγραφῶν τῆς κυζικηνῆς ἐπιγραφικῆς προλογίας τῆς βασιλείας Τρυφίνης, οὐδὲ μὲν ἐπίσης μνημονεύει τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Ἑλλ. Φιλολογικοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ κ. Long, οὐδὲ τ. ὁ μακρὸν J. Millingen.

Ἐν τῇ ΤΜ' συνεδρίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου τῆς 6^{ης} τοσεμβρίου 1892 ὁ μακροχρόνιος ἱατρός J. Millingen ἀνεκινῶναι πραγματείαν περὶ δύο ἀνεκδότων κυζικηνῶν ψηφισμάτων (ἴδε περιοδ. Ἑλλ. Φιλ. Συλλόγου τομ. Ζ' σελ. 23 καὶ 252), δι' ἧς ἀνεκινῶνται ὅτι καὶ δύο ἑλληνικαὶ ἐπιγραφαὶ, περὶ τῶν ὁποίων πρόκειται νὰ ποιήσῃ λόγον προσήχθησαν αὐτῷ πρὸ μικροῦ ὑπὸ τοῦ ἀξιοτιμίου φίλου του, τοῦ δόκτορος Long, ὑφηγητοῦ τῆς ἐν Βεβελίῳ ἀμερικανικῆς σχολῆς (Robert College) ποιησάμενος δὲ περιγραφὴν τῶν μαρμαρίνων πλακῶν ἐπ' ὧν εἰσι ἐγκεχυραγμένα, ἐπύχεται: αἱ ἐπὶ τῇ πλάτῃ παρῆλθον, ὅτι δύο παρόμοιαι ἐπιγραφαὶ ἀξίας ιστορικῆς οὐ μικρᾶς, ἐκτεθειμέναι ἐπὶ τῆς λεωφόρου, ἡ δυνήθησαν νὰ ἐκφύγῃσι τὴν προσοχὴν τῶν πολυκρίθμων σοφῶν περιηγητῶν, οἵτινες κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐπεσκέψαντο τὴν χώραν. Ἐν δὲ μᾶλλον ἐξέστην μὴ εὐρὺν αὐτὰς ἐν τῇ Corpus inscriptionum Boeckh, οὐτε ἐν τοῖς συγγράμμασι τοῦ Hamilton καὶ τοῦ Texier. Ὁ δὲ δόκτωρ Mordmann, ὁ τὴν Κύζικον καὶ τὰ περὶ αὐτῆς ἐπισκεψάμενος καὶ πολλὰς ἐπιγραφὰς ἐκεῖ συλλέξας, δὲν παρετήρησεν αὐτὰς, ὥστε τὰς θεωρῶ ἀνεκδότους, μέχρις οὗ ἀποδείξει μοι τις τὸ ἐναντίον. Ἐν τῇ Millingen ποιεῖται ἐκτενὴ ἐξιστόρησιν τῶν ἐν τῇ κειμένῳ τῶν ἐπιγραφῶν ἀναφερόμενων προσώπων. Ἐν τῇ τέλει τοῦ τόμου δὲ δημοσιεύονται λιθογραφημένα ὁμοειδύπια τῶν δύο ἐπιγραφῶν μετ' ἀναγνώσεως.

Ἐν δὲ τῇ ΤΠΒ' συνεδρίᾳ τοῦ αὐτοῦ Συλλόγου, τῆς 28^{ης} ἰανουαρίου 1874, ὁ Millingen ὑποβάλλει συμπλήρωσιν ἐπὶ τῶν δύο ἀνεκδότων κυζικηνῶν ψηφισμάτων, ἐξετάσας αὐτὸς οὗτος τὰ ψηφίσματα, μετενεχθέντα εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐν τῇ συμπληρώσει δὲ τῷ ἐκτενὲς γίνεται λόγος περὶ τῆς ἡγεμονίδος Τρυφίνης (Περιοδ. Ἑλλ. Φιλολ. Συλλόγου, τομ. II').

Καὶ ταῦτα φαίνονται λαθόντα τὸν ἀνασκάψαντα τὸν Στράτον τῆς Ἀκαρνανίας πάλαι ἑταῖρον τῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν, διότι μνηστὴν ποιούμενος τῶν ἐπιγραφῶν τούτων παραπέμπει εἰς νεώ-

τέρως δημοσιεύσεις καὶ οὐδὲν λέγει περὶ ὧν ὁ ἀσκάψας Millingen ἐκτενῶς ἐπραγματεύσατο, ὅτι αἱ ἐπιγραφαὶ αὗται τὸ πρῶτον ἀνεκαλύφθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Long καὶ τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθησαν. Ἀλλὰ καὶ ὁ σοφὸς συγγραφεὺς τοῦ Mithridate Eupator ἐν τῇ προσθήκῃ αὐτοῦ οὐδεμίαν ποιεῖται μνηστὴν τοῦ πράγματος, καίτοι τὸ περιοδικὸν τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου πέμπεται καὶ ἐν Παρισίοις πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν Συλλόγῳ καὶ ἄλλοις πολλοῖς εἰς τὴν γαλλικὴν πρωτεύουσιν.

Τῇ πραγματεῖᾳ ταύτῃ ἐπονται αἱ ἐξῆς πολὺ τὰ ἐνδιαφέροντα κρυπτογράμματα. Μία ἐστὶ λέξις περὶ τοῦ γλύπτου Ἐνδοῦ, ὑπὸ Henri Lechat. — Ἡ κρυπτογραφία τοῦ Ἀθῶν ἐπὶ κυπριακῶν ἀγγείων, ὑπὸ Max Collignon. — Ὁ κατασκευαστὴς ἀγγείων Παίδικος, ὑπὸ E. Pottier. — Τὸ ὀβελίσκον νόμισμα, ὑπὸ Th. Reinach. — Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Πέτρου, ὑπὸ Paul Lejay. — Ἀποσπάσματα τοῦ Ἰωάννου Ἀκαρνανίου, ὑπὸ Paul Tannery. — Ἡ ἀπομνημονεύματα Θεοδώρου Κολοκωτρῶν, ὑπὸ Δ. Βικέλα. Ἐν τέλει φέρεται ἀλληλογραφία πολιτικὴ ἐξ Ἀθηνῶν, τὰ πρακτικὰ τοῦ Συλλόγου Παρισίων καὶ βιβλιογραφία.

Τοιοῦτο τὸ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν νέον ταῦχος τῆς Revue des Etudes Grecques.

Ο. Α.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΗΛΙΑΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ. — Ἀνακοινώσεις τῶν κ. The Vidal, Deslandres καὶ Desauvilliers περὶ τῆς ὁλικῆς ἐκλείψεως τῆς 4^{ης} 16^{ης} ἀπριλίου. — ΧΡΟΝΙΚΑ. — Ἡ μεγάλη Σιβερινὴ γηραιή. — Τὸ κλίμα τοῦ Ἰσπανικοῦ ἡλίου. — Κόσμοι καὶ μνημονεύματα. — Περὶ τῆς τοῦ ἀστρονομικοῦ φαινομένου ἐν Ἀμερικῇ.

Ἐνθυμούμεθα βεβαίως οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται τὰ ἐν ταῖς στήλαις ταύταις διὰ μακρῶν γραφέντα ἐν γένει μὲν περὶ ἡλιακῶν ἐκλείψεων, ἴδια δὲ περὶ τῆς πρὸ διηνεκῆς περιόδου γενομένης ὁλικῆς, ὡς ἐπὶ τῆς βεβαίως ἐνθυμούμεται καὶ τὴν ἡμετέραν ὑπόθεσιν νὰ κρατήσωμεν οὕτως ἐνημέρους εἰς πάσας τὰς ἀνακοινωθόμενας παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἐκλείψεως ταύτης καὶ εἰς τὰ ἐκ τῶν παρατηρήσεων τούτων ἀξιολογώτερα πορίσματα. Σήμερον εὐρισκόμεθα εὐτυχῶς εἰς θέσιν νὰ ἐκπληρώσωμεν ἐν μέρει τὴν ἡμετέραν ὑπόθεσιν, ἀναγράφοντας τὰς εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν ἀνακοινώσεις τοῦ τε διευθυντοῦ τοῦ βασιλικοῦ Ἀστεροσκοπείου τοῦ Collège de France κ. Tacchini, ὡς καὶ τοῦ εἰς Σενεγάλην ἀποσταλέντος ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ Γραφείου τῶν μηκῶν (Bureau des longitudes) κ. Deslandres, διευθυντοῦ τῆς ἡδυστοχικῆς ἀπηρεσίας τοῦ Ἀστεροσκοπείου τῶν Παρισίων.

Καὶ ἡ μὲν τοῦ κ. Tacchini ἀνακοίνωσις περὶ τῆς ὁλικῆς ἡλιακῆς ἐκλείψεως τῆς 4^{ης} 16^{ης} ἀπριλίου σχετίζεται πρὸς τὴν ὑπ' αὐτοῦ γινομένην τακτικὴν ἐπισκόπησιν τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου καὶ τὴν συστηματικὴν ἀναγραφὴν τῶν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρουμένων φαινομένων, ἅτινα φέρονται ὑπὸ τὰ ὀνό-

ματα τῶν ἡλιακῶν κηλίδων, δριδίων, προχοῶν, κτλ., περὶ ὧν ἴδον ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς οὐμενῆς ἀνατεθείσης ἡμῶν συντάξεως τῆς Ἑπιστημονικῆς Ἑπιδεωρητικῆς, τὸν δέοντα ἐπομνηστέον λόγον. Ἐκ τῆς ἀνακοινώσεως ταύτης τοῦ κ. Tacchini ἐξάγεται ἐν περιλήψει ὅτι ἡ ἀληθινὰ τῶν κηλίδων καὶ τῶν ὁμάδων αὐτῶν κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1893 ἴστο σχεδὸν ἴση πρὸς τὴν τοῦ τελευταίου τριμήνου τοῦ 1892 (1), ἀλλ' ὅτι ἡ ἑκταδὶς αὐτῶν ἴστο μεγαλειτέρα ἐκείνων, ὅτι ἐπὶ πλέον πολλὰ τῶν κηλίδων ἐφάνησαν κακαλυμμένα, ἐνῶ αἱ δριδὲς ἴσαν ἴστων ἐκτεταμέναι καὶ ἴστων ὀριζόμεναι ἐκείνων, ὅτι δὲ ἐν τέλει τὸ φαινόμενον τῶν προχοῶν ἴστο ἴστων ἐκφανῆς τοῦ προηγουμένου τριμήνου, οἷον δὲ παρετηρήθη προχοὴ ἐξόχου ἐκτάσεως. Ἀπαξ μόνον, κατὰ μάρτιον, ὁ κ. Tacchini παρετήρησε μίαν προχοὴν ὑπερβαίνουσαν κατ' ὄψος 2', ἐνῶ ἐν γένει τὰ μέσα ὕψη τῶν φαινομένων τούτων ἴσαν κατ' ἅπαν τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ ἔτους τούτου ὑποδεέστερα τῶν τοῦ προηγουμένου.

Προκειμένου δὲ περὶ τῆς ἡλιακῆς ἐκλείψεως τῆς 4^{ης} 16^{ης} ἀπριλίου ε. ε., ὁ κ. Tacchini προστίθεται ἐν τῇ ἀνωτέρῳ ἀνακοινώσῃ αὐτοῦ ὅτι ἐκείνους μὲν ὀριδὸν διὰ τοῦ φασματοσκοπίου τὴν πρῶτην ἐπαθὴν γενομένην τὴν 4^{ην} 20' 40", 3 μέσου χρόνου Ρώμης, ὁ δὲ κ. Milosovich διὰ τῆς κοινῆς ὀπτικῆς μεθόδου τὴν 4^{ην} 20' 54".

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς φασματοσκοπικὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἡλιακοῦ στεφάνου, ὅστις, ὡς γινώσκουσιν οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται, ἀπετέλεσε τὸ κύριον θέμα τῆς ἐρευνῆς κατὰ τὴν τελευταίαν ὁλικὴν ἐκλείψιν, ἀνάγκη νὰ σημειωθῇ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἐν εἰδῇ προοιμίου ὅτι ὁ ἡλιακὸς στέφανος, ἀποτελὼν εἶδος τι αἰγλῆς περιβαλλούσης τὸν ἥλιον, ἀλλὰ ὅσον ἐκαστοτὲ μορφήν καὶ ἀπὸ ἐκλείψεως εἰς ἑτέραν παρνοσφίζεται ὑπὸ μορφῆς ὁλοσχερῶς ὁμοειδῆς. Οὕτω κατὰ μὲν τὴν ἐποχὴν τοῦ μεγίστου τῶν ἡλιακῶν κηλίδων, ὡς τοῦτο συνέβη κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκλείψιν, ἔχει ἑκταδὶν καταπληκτικῶν, ἀνώμαλων δὲ καὶ ἀσάφῃ τὴν διαγραφὴν, ἐνῶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἐλαχίστου τῶν κηλίδων εἶνε πολλὰ μάλλον περιωρισμένος, παρουσιάζων κάλλιον διαγεγραμμένα ὄρια. Αἱ δὲ ὑπὸ τοῦ κ. Deslandres γενομένην κατὰ τὴν ἐκλείψιν ταύτην ἐρευνᾶν—διὰ τῆς ἐπὶ τῆς μετατοπίσεως τῶν ραβδόσεων τοῦ φάσματος τοῦ φωτὸς σώματος ἐς κινῶσαι στήριζομένης θαυμασίας μεθόδου τοῦ Fizeau, περὶ ἧς ἱκανὰ ἐγράφησαν ἐν τῇ Ἑπιστημονικῇ Ἑπιδεωρητικῇ—ἀπέδειξαν ἀναγερτικῶς ὅτι ὁ ἡλιακὸς στέφανος ἔχει πραγματικὴν ὕλην ὑπὸ στασιν, ὅτι ἐφ' ἧς δὲ περὶ τὸν ἥλιον, ὡς ἡ ἡμετέρα ἀτμοσφαῖρα στρέφεται περὶ τὴν γῆν, ἀνετράπη δὲ οὕτως ὥστε ἡ ὑπόθεσις κατ' ἣν ὁ ἡλιακὸς στέφανος δὲν ἔχει πραγματικὴν ὑπόστασιν, ἀλλ' εἶνε καθάπερ ὀπτικὸν φαινόμενον, προερχόμενον ἀπλῶς ἐκ τῆς ἀκτινοβολίας τοῦ λαμπροῦ ἀστρου τῆς ἡμέρας.

(1) Βλέπε Ἑβδομαδιαίας Ἑπιδεωρητικῆς ἔτος 1892, ἀριθ. 14.

2) Βλέπε ἔτος 1892, ἀριθ. 18, 11, 13, 16 καὶ 18.

Αι παρατηρήσεις αὐταὶ τοῦ κ. Deslandres, διευθυντοῦ τῆς ἐν Σενεγάλῃ γαλλικῆς ἀποστολῆς, ἐγένοντο ἐν Φουνδιουγκ, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Saloum, εἰς ἀπόστασιν 35 χμ. ἀπὸ τῆς ἀκτῆς καὶ ἐπομένως ἐν χώρῃ ἐν ᾗ συνήθως ὁ ἀὴρ εἶναι ξηρὸς καὶ ὁ οὐρανὸς αἰθρῖος. Δυστυχῶς, τὴν ἡμέραν τῆς ἐκείνης, ὁ οὐρανὸς εἶχεν ὕψιν χειμερινήν, ὅψιν ἢν συνήθως λαμβάνει κατὰ ἰουάνιον· ἥτο κακαλυμμένος ὑπὸ ἀραιῶν υπολευκῶν νεφῶν, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὁ ἡλιακὸς στέφανος δὲν ἐγένετο ὁρατός ἢ διὰ μέσου ἀραιῶν πέπλου, ὅστις ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπέφερον ἐλάττωσιν τῆς φωτεινῆς αὐτοῦ ἐντάσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἠύξησε τὸ διακεχυμένον τοῦ οὐρανοῦ (ἀέρος) φῶς. Τὸ γεγονός τοῦτο κατέστησε δυσχερεῖς τὰς παρατηρήσεις, εὐτυχῶς ὅμως δὲν παρεκάλυνεν αὐτὰς ὁλοκληρῶς, οὕτω δὲ οὐ μόνον εὐρισκόμεθα εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν ν' ἀναγνώσκωμεν τὰ ἀρκούντως ἱκανοποιητικὰ πορίσματα τῶν παρατηρήσεων τούτων.

Μεταξὺ τούτων ἐν πρώτοις δέον ν' ἀναγνώσκωμεν ὅτι ὁ κ. Deslandres ἐπέτυχεν 22 φωτογραφήματα τοῦ ἡλιακοῦ στεφάνου, ὧν τινὰ δευτέρου γλῶσσας φωτὸς, αἵτινες ἐχουσι μῆκος ἴσον πρὸς τὸ διπλάσιον τῆς ἡλιακῆς διαμέτρου. "Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ γενικὸν σχῆμα τοῦ στεφάνου, παρατήρησεν, ὡς καὶ ἀνωτέρω σημειώθη, ὅτι τοῦτο εἶνε τὸ εἰδικῶς ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὴν ἐποχὴν τοῦ μεγίστου τῶν κηλίδων. Ἀλλὰ αἱ ἀξιολογώτεραι τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Deslandres γενομένων παρατηρήσεων, αἵτινες ἀναποκρίνονται ἀκριβῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ὑπ' αὐτοῦ διευθυνομένης γαλλικῆς ἀποστολῆς, εἶνε δύο, ἀναφερόμεναι:

α) Εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ φωτὸς τοῦ ἡλιακοῦ στεφάνου ἐν τῇ ὑπεριανθίνῃ χώρῃ αὐτοῦ τῇ μύλλῳ διαθλαστικῇ καὶ μὴ εἰσέτι διεφραγμένην.

β) Εἰς τὴν μέτρησιν τῆς ταχύτητος τῆς περιστροφῆς τοῦ στεφάνου διὰ τῆς μεθόδου τῆς μετατόπισως τῶν ῥαβδόδεων τοῦ κ. Fizeau.

Ἐξαγόμενα τῶν ἐρευνῶν τούτων εἶνε τὰ ἑξῆς:

α) ἡ φωτογραφικὴ τοῦ φάσματος τοῦ ἡλιακοῦ στεφάνου ἐν τῇ ὑπεριανθίνῃ αὐτοῦ χώρῃ μέχρι τῶν ὀρίων τοῦ κοινῆς ἡλιακοῦ φάσματος, ἴται μέχρι τοῦ ἰανθίου, καὶ ἡ ἐκ ταύτης ἀνακάλυψις 15 τοῦλάχιστον νέων ῥαβδόδεων τοῦ φάσματος τοῦ στεφάνου καὶ τῆς χρωμοσφαίρας.

β) ἡ διὰ τοῦ φασματοσκοπίου μέτρησις τῆς ταχύτητος τῆς περιστροφῆς τοῦ ἡλιακοῦ στεφάνου, ἥτις εὐρέθην περιῶν ἴση πρὸς τὴν τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου.

Εἰς ταῦτα δέον νὰ προστεθῇ ὅτι ἡ φασματικὴ ἀνάλυσις τοῦ φωτὸς τοῦ στεφάνου εἰδείξε τοῦτο ἀποτελούμενον μόνον ἐκ ταινίων λαμπρῶν, τὸ δὲ φάσμα αὐτῶν συνεχὲς καὶ ἐντονον.

Ἀποπερατοῦντες ἐνταῦθα τὴν ἀναγραφὴν τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων ἀνακινήσεων τῶν κατὰ τὴν τελευταίαν ἡλιακὴν ἐκλειψίν παρατηρήσεων, σημειοῦμεθα ὅτι τὴν ἐν λόγῳ ἐκλειψίν, μερικὴν ἐν Πάρμῃ, παρακολούθησαν ἐν τῇ Ἀστεροσκοπείᾳ τοῦ Βατικικοῦ ὑπὸ συνθήκῃς ἀποδοχαιρῆς περιστάσεις ἐπιτυχόντες καὶ 14 φωτογραφήματα τοῦ φαινομένου, ἐφ'

(1) Ἀνακινώθησαν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 23 Μαΐου ν. ἡμ.

ὧν ἡ διάμετρος τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου εἶνε ἴση πρὸς 0.064 μ., οἱ κ. P. Denza, ὅστις ἀνεκκίνωσε ταῦτα τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν τῶν Παρισίων, καὶ ὁ βοηθὸς αὐτοῦ κ. Fr. Mauucci.

ΧΡΟΝΙΚΑ.—Ἐν τῇ Revue Scientifique ἐδημοσιεύθη ἐσφάτως μελέτη τοῦ κ. Georges Petit περὶ τῆς ἐν κατασκευῇ διατελούσης μεγάλῃς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, ἥτις θὰ διασχίσῃ τὴν Σιθηνίαν καθ' ὅσον τὸ μῆκος αὐτῆς, συνεννοῶν αὐτὴν τὴν Εὐρώπην μετὰ τῶν ἐκτεταμένων ἐπαρχιῶν, αἵτινες κατὰ τὴν περιγραφὴν τῶν μεγάλων ποταμῶν "Ὀδῖος, Ἰνισίη, Λένκ καὶ Ἀμοῦρ. Ἡ γραμμὴ αὕτη ἀποτελεῖ κατὰ τὴν διατεταμένην ἀπὸ τε πολιτικῆς καὶ ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως τὴν σπουδαιότεραν τῶν ὑπὸ τῆς Ρωσίας ἐκτελεσθέντων ἐργων, προσέρχεται δὲ, ἀποκαθιστῶσα τὴν ἄμεινον μετὰ τῶν εὐρείων ἐκτάσεων τῶν σιδηρικῶν ἐπαρχιῶν ἐπικανονικὴν τῆς Εὐρώπης, ν' ἀναπτύξῃ τὴν ἀπαιρὸν καὶ τὸ πλεῖστον ἀνεκμετάλλετον ἐπὶ ἑναεῖ τῆς δυσχεροῦς τῆς συγκοινωνίας καὶ τῆς συμπαρακοιτίσεως αὐτῇ ἀραιότητος τοῦ πληθυσμοῦ φυσικῇ τῆς Σιθηνίας πλοῦτον.

Τὸ μῆκος τῆς μεγάλης ταύτης σιδηρικῆς γραμμῆς ὑπολογισμένον εἰς 7100 βέρστικα (=7597 χμ.) καὶ τοῦ πλάτους τῆς διὰ τῆς γραμμῆς ταύτης ἐκτελεστέμενης γῶρας ὑπολογισμένον εἰς 200 βέρστικα, ἔπεται ὅτι ἡ ἡλικὴ ἐπιφάνεια τῆς γῶρας ταύτης ἀνέρχεται εἰς τὸν παμμέγιστον ἀριθμὸν τῶν 100 ἑκατομμυρίων ἑκταρίων, ἥτοι διὰ ὑπερβαίνει αὕτη τὴν σύνολον τῶν ὁλικῶν ἐπιφανειῶν τῶν χωρῶν Γερμανίας, Αἰσθρίας, Βαλγίας, Ὀλλανδίας καὶ Δανικαρκίας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ σιδηρικὴ αὕτη γῶρα εὐρίσκεται ὑπὸ μέσῳ γεωγραφικῆν πλάτους μεταξὺ 50° καὶ 57°, ὁλίγον διαφέρει ἀπὸ κλιματολογικῆς ἀπόψεως τῶν κυβερνῶν τῆς κεντρικῆς καὶ τῆς ἀνατολικῆς Εὐρωπαϊκῆς Ρωσίας, ἔπεται φυσικῶς ὅτι σχεδὸν ἐν τῇ συνόλῳ αὐτῇ εὐρίσκεται ὑπὸ τὰς καλὶτέρας συνθήκας πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας καὶ τῶν πικνολόφων βιομηχανιῶν.

Ἡ ἀλήθεια τῶν ἀνωτέρω καταγγέλλεται ἐκ τῆς ἐξέτασεως τῆς συστάσεως τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς σχέσεως τῶν σήμερον καλλιεργουμένων πρὸς τὰς ἐν τῇ μέλλοντι μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ κολλοσιαίου τούτου ἔργου καλλιεργηθησόμενων, ἐπὶ δὲ ἐκ τινῶν ἀριθμῶν, δεκνόντων τὴν σημαντικὴν πρὸς τὰς εὐφόρους μὲν πλὴν ἀραιὰς κατεργασίας ταύτας σιδηρικὰς γῶρας ἀπόψεον, ἥτις παρατηρήθη ἀπὸ τῆς κατασκευῆς τοῦ σιδηροδρομικοῦ τμήματος Ekaterinbourg—Tiumen τοῦ σιδηροδρομοῦ τῶν Οὐφλίων, καίτοι τοῦτο δὲν συνδέεται ἀμέσως μετὰ τοῦ συμπλέγματος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ρωσίας. Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι πείθουσιν ἡμᾶς ὅτι ἡ πρὸς ἀποκρίσιν τῆς Σιθηνίας κίνησις βραίνει αὐξανόμενη σημαντικῶς, ἐξισωθεῖσα ἐντὶ ἐπὶ μόνον ἐτῶν πρὸς 187956 πρόσσιν, καίτοι αὕτη προσέρχεται εἰς πλείστας ἑσας ὀλικὰς δυσχεραίας, προσεγγιζέας ἐκ τε τῆς δυσχεροῦς πύρην τοῦ Tiumen συγκοινωνίας, ὡς καὶ ἐκ τῆς ἀισθηρότητος τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν ἀποκρίσιν ρωσικῶν νόμων.

Τὰ δὲ ἀφθονώτατα σιδηρικὰ προϊόντα, ἅτινα σήμερον θεωροῦν

1) Τῇ 1885 ἀπέρχοντο εἰς Σιθηνίαν	9678	πρόσσιν.
" 1886	"	14829
" 1887	"	13910
" 1888	"	26129
" 1889	"	30410
" 1890	"	36000
" 1891	"	60000

ται σχεδὸν μὴ ἐκμεταλλεύμενα, ἀποτελοῦνται, πλὴν τῶν γεωργικῶν, ἰδίᾳ ἐκ μετάλλων καὶ ὀρυκτῶν, ἐν οἷς τὴν πρώτην κατὰ πόσον θέαν ὁ χρυσός, ὁ ἄργυρος, ὁ μόλυθος, ὁ χαλκός, ὁ σίδηρος, ὁ γάληψ, ὁ ἀνθραξ καὶ τὸ ἔλαιον. Εἰς ταῦτα δὲ δέον νὰ προστεθῇ τὰ ἐκ διαμετακομιῆσεως προϊόντα τῆς Σινικῆς καὶ τῆς Ἰαπωνίας, ἐν οἷς τὴν πρώτην κατέχουσι θέαν ἡ μέταξ καὶ τὸ τέξον.¹

Τὸ κλίμα σημειῶν τινῶν τοῦ Περσικοῦ κόλπου ἀπεδείχθη τοσούτῃ βλαβερὸν εἰς τὴν ὑγείαν τῶν Εὐρωπαίων, ὥστε ἀδύνατον εἶναι νὰ ὑποπέρωσιν αὐτό. Οὕτως ἐν Bouchir (Farsistan) τὸ θερμότερον ἀνέρχεται τὸ θερὸς εἰς 40° Κ., τὴν δὲ χειμῶνα κατέρχεται εἰς 10° Κ.. Οὐδεμία ὑφίσταται διαφορὰ μεταξὺ τῆς θερμότητος τῆς ἡμέρας καὶ τῆς τῆς νυκτός, ὁ δὲ ἀὴρ εἶνε σταθερῶς κακορεαζόμενος ὁρρασίας. Ἐν Μασακτῇ δὲ (Uman) τὸ σκοτεινὸν χροῖμα τοῦ ἐδάφους ἀπορροεῖ μέγα ποσὴν ὁρρασίας· ἡ ὕψιστη θερμότης σημειοῦται ἐπίσης 40°, ἡ δὲ ταπεινότης 12°, ἔλλ' ὑπὸ τὴν ἡλιον τὸ θερμότερον ἀνέρχεται ἐνίοτε, ἰδίᾳ δὲ κατὰ σεπτέμβριον καὶ ὀκτώβριον, μέχρι 80° Κ..

Ἐν Μενάχμῳ κατασκευάζεται διὰ τὴν Ἑλθεσιν τοῦ Σιχαίου κολλοσιαίου μικροσκοπικὸν παράγον αἰθέριον 11000 διαμέτρων, διονύμενον δὲ νὰ ἐνισχυθῇ ταύτην μέχρι 16800 διαμέτρων διὰ τῆς χρήσεως ἰσχυροῦ ἡλεκτρικοῦ λαμπτήρος. Ἡ αὕτη μεγεθυμένη εἰκὼν θὰ καθίσταται ὁρατὴ διὰ προβολῆς ἐπὶ διαφράγματος, ἐφ' οὗ οἱ θεαταὶ θὰ βλέπωσιν τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας αὐτῆς.

Ἡ ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις βιομηχανία τοῦ αὐτοφυῶς φωταερίου ἀντιπροσωπεύει τὴν ἀρκούντως στρογγύλην ποσὴν τοῦ ἡμῶντος διακατοχυμῶν φράγκων περίπου, ἐκ δὲ τῆς ἐσχάτης ἐκπὶ ἱστορικῶς ἀπόψεως τῶν ἐφαρμογῶν τοῦ ἐνδιαφέροντος τούτου φυσικοῦ προϊόντος γενομένης στατιστικῆς ἀποσπᾶμεν τὰς ἐπόμενας χρονολογίας:

- 1821. Πρώτη ἐφαρμογὴ αὐτοῦ πρὸς φωτισμὸν ἐν Fredonia (New — York).
- 1838. Πρώτη ἐφαρμογὴ αὐτοῦ πρὸς ἰέρμανσιν ἐν Findlay (Ohio).
- 1841. Πρώτη ἐφαρμογὴ αὐτοῦ κατὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ ἑλατός ἐν West Virginia.
- 1860. Πρώτη ἐφαρμογὴ αὐτοῦ κατὰ τὴν παρασκευὴν ὑδατμοῦ ἐν Oil Creek (Πενσυλβανία).
- 1870. Πρώτη ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ὡς οἰκιακῆς κωστήσεως ὕλης ἐπὶ τῶν ἑκτῶν τῆς λίμνης Erie.
- 1873. Πρώτη ἐφαρμογὴ αὐτοῦ κατὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ σιδήρου ἐν Leeburg (Πενσυλβανία).
- 1883. Πρώτη ἐφαρμογὴ αὐτοῦ κατὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ πάγου ἐν Creighton (Πενσυλβανία).
- 1883. Πρώτη διαστέψις αὐτοῦ πρὸς γενικὴν ἐν Pittsburg ἀκινῆσιν.

Τῇ 1884 ἐγένετο ἡ ἀνακάλυψις τῶν σημαντικῶν ὑπογίων κατωμάτων τοῦ Findlay (Ohio), τῇ δὲ 1885 ἐν τῇ κέντρῳ τῆς Indiana.

Η. Α. Γ. ΒΑΛΣΑΜΑΚΗΣ.

1) Ἐκ τῆς ὀλικῆς ἀξίας τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου τῆς Σινικῆς, ἀνελθόντος τῇ 1890 εἰς 25980000 στερλινῶν, ἡ μὲν μέταξ ἀνταποσπᾶται ὑπὸ τοῦ ποσῶ 7848000 στερλινῶν (32%), τὸ δὲ τέξον ὑπὸ τοῦ ποσῶ τῶν 6916000 στερλινῶν (26%).

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Τέλος πάντων ἐξευρέθη διεξόδος τις ἀπὸ τοῦ λαθουρίνου τῶν δυσχερειῶν, ἐν αἷς ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἡγωνία ἡ ἐλληνικὴ κυβερνήσις καὶ μετ' αὐτῆς ἅπαν τὸ ἐλληνικὸν δημόσιον, ἡ δὲ σύμβουσις τοῦ θανέου τῶν ἑκατὸν ἑκατομμυρίων εἶναι ἥδη γεγονὸς τετελεσμένον, ὥσθιν ὁπωσδήποτε τὸ κράτος ἀπὸ τοῦ ἐξευτελισμοῦ τῆς χρεωκοπίας καὶ παρέχον τὴν ἀναγκαίαν χρόνον πρὸς μελέτην καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου τῆς ὀριστικῆς καὶ διαρκούς διακανονίσεως τοῦ οἰκονομικοῦ ζητήματος εἴτε διὰ γενικῆς τῶν δημοσίων χρεῶν ἐνοποιήσεως εἴτε δι' ἄλλων συνδυασμῶν. — Ἡ δημοσία γνώμη, ἡ τε ἐλληνικὴ καὶ ἡ εὐρωπαϊκὴ, προκαταληψθεῖσα ἐν μέρει ὑπὸ τῶν κατακραυγῶν τοῦ ἀντιπολιτευομένου τύπου, ἐπέχετεως πρὸς τὸ ἐπιτυχὲς τῆς οἰκονομικῆς ταύτης ἐνεργείας τῆς κυβερνήσεως Σωτηροπούλου-Ράλλη ὀριμώτεροι ὅμως σκέψεις ἐδίδεξαν πάντας σχεδὸν τοὺς ἀμερολήπτους καὶ ὀρθοφρονούντας ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο ἠκολούθησε τῇ εὐπρεστάτῃ καὶ ἀξιόπρεπταύτῃ τῶν ὁδῶν, αἵτινες ὑπελείποντο αὐτῇ, ὥπως ἐγκαίρως ἀνακόψῃ τὴν ἐπὶ τὰ χεῖρα ἐπίδοσιν, ἣν ἀπὸ τινος εἶχον λάβει τὰ οἰκονομικὰ πράγματα τοῦ κράτους. — Μόνον αἱ διάφοροι τῆς ἀντιπολιτεῦσεως ἀποχρώσεις οὐ βούλονται συνίνασι· αἱ μὲν ἐξακολουθοῦσι διατυμπανίζουσαι τὸν τρόπον τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως ὡς ἀντισυνταγματικόν, αἱ δὲ οὐ παύονται ἀναγίρουν ὡς μόνον σωτηρίας φάρον τὴν ἀπαισίαν τῆς χρεωκοπίας σημαίαν, μακρὰν τῆς ὁποίας, λέγουσι, μόνον δεινότης τοῦ ὀλέθρου δύναται νὰ ὑπάρξῃ. — Ἡ στάσις αὕτη τῆς ἀντιπολιτεῦσεως προαγγέλει συνασπισμὸν αὐτῆς κατὰ τὸ ὑπουργεῖον ἐν τῇ κοινοβουλίᾳ, προμνησόντα αὐτῇ τοῦτον διάλυσιν τῆς Βουλῆς καὶ νέον ἐκλογικὸν ἀγῶνα, ταῦτα δὲ πάλιν ἐπάγοντα πρὸς τοὺς ἄλλοις ἀπώλειαν χρόνου ἐπιζημιωτάτην εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς οἰκονομικῆς ἀνορθώσεως τοῦ τόπου ἐργασίαν. — Μία μόνον φαίνεται ἀποτροπὴ τῶν ἀμείνων ἐπαικολούθων τούτων τοῦ ἀδυσωπύτου ἀντιπολιτευτικοῦ πολέμου, ἡ ἀναβολὴ τῆς συγκλήσεως τῆς Βουλῆς μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν νέων βάσεων συστήματος τῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς τελείας παρασκευῆς τῶν νομοσχεδίων, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὁποίων οἱ τοῦ κ. Τρικούπη διάδοχοι φρονοῦσιν ὅτι θὰ συντελέσωσι τὸ ὅπ' αὐτοῦ ἀτελεῖς καταλειφθὲν ἔργον, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀποτροπὴ αὕτη ἔσται προσωρινή· θὰ εἶχεν ὅμως πάντοτε τοῦτο τὸ ἀγαθόν, ὅτι θὰ ἐπέτρεπε τοῖς μὴ τελείως ὑπὸ τῆς φιλαυτίας κατεχομένοις τῶν βουλευτῶν, ὡς καὶ τῇ πεφωτισμένῃ ἐλληνικῇ δημοσίᾳ, νὰ κρίνωσιν ἀσφαλέστερον τὸ πρόγραμμα τῆς κυβερνήσεως.

Ἦν Σερβία κατηρτίσθη εἰδὼν τὸ προεδρεῖον τῆς νέας Βουλῆς, οὕτω δὲ ἡ γῶρα εἰσέρχεται ὀριστικῶς εἰς τὴν νέαν περίοδον τῆς ὁμαλῆς καὶ ἀειμάντου ἀπὸ ἐσωτερικῶν περιπλοκῶν ἐργασίας, εἰς ἣν ἐκάλυπτον αὐτὴν ἡ εὐτολμία πρωτοδοουλία τοῦ νεοφροῦ βασιλέως, ἡ οὕτω πανηγυρικῶς ὑπὸ τοῦ σερβικοῦ λαοῦ ἐπιδοκιμασθεῖσα κατὰ τὰς τελευταίας ἐκλογάς. Ἡ εἰς τὴν προεδρίαν τῆς Βουλῆς πρόσκλησις αὐτῆς

τοῦ κ. Πάρις μαρτυρεῖ ὅτι ἡ παμπληθὴς μερὶς οὐδεμίαν ἐφίσταται μεταβολὴν ἐν τῇ διεκδικήσει αὐτῆς, τῆς ἐπὶ τὸν κ. Ταουσάνοβιτς ἀποδοθείσης καὶ τὴν διεκδικεῖν αὐτὴν ὑπὲρ τοῦ ἡγέτου αὐτῆς διαδικουμένης ομάδος μὴ δυναμένης, ὡς εἰκός. ὡς ἀκόμη κρίσιμον τινα ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς κοινοβουλευτικῆς θέσεως τῆς πανισχύρου μερίδος. — Ὑπολείπεται ἡ τοῦ δημοτικοῦ ὑπουργείου συγκρότησις, ἃτε τοῦ ἐνεστώτος ἐπὶ τῇ εἰδικῇ σκοπῇ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν συγκροτηθέντος καὶ μέλλοντος νῦν μετὰ τὸν τέλειον τοῦ νομοθετικοῦ Σώματος καταρτιζομένου νὰ ὑποβάλῃ τῇ βασιλεῖ τὴν παραίτησιν αὐτοῦ· γενικῶς ὅμως πιστεύεται ὅτι πάλιν τῇ κ. Δόκιτς ἀνατεθῇ καὶ οὗτος ἐκ τῆς ριζοσπαστικῆς μερίδος, ἀπὸ τῆς ὁποίας, φαίνεται, ὅα ἐκλήθη ὅλως καὶ τὸ τέλος ἐν αὐτῇ διὰ τῆς παρουσίας τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ κ. Φραντσέσκις ὑπάρχοντος προδευτικῶν στοιχείων. — Παρατηρῶντες ἴδμεν τοῦ ὀνομαζομένου προδευτικοῦ, ὁ διδάχος αὐτοῦ πιθανῶς ἀληθεύεται καὶ οὗτος ἐκ τῆς ριζοσπαστικῆς μερίδος, πρῶτον ὅτι πρῶτον νῦν, ὅα ἐγένετο, οὐδέποτε ἄλλοτε τῆς διεκδικήσεως τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τοῦ κράτους ἐμπιστευθείσης εἰς ριζοσπαστικὰς χεῖρας, τὸ ὅποσον δὲ ὁ ἀπεδείκνυνεν ἀπόλυτον καὶ ἀνεπιφύλακτον πλέον ἐμπιστοσύνην τοῦ Στέμματος εἰς τὴν μερίδα ταύτην. Πρὸ τοῦ ἐνδεχομένου τούτου οὐδ' αὐτοὶ πλέον οἱ ἐν Βιέννῃ πεποιθότες, καίτοι ἔως ἄρτι συστηματικῶς ἀπαίθια ἐπρωσιζόντο ἐκ παντός, ὅπερ ἡγγελλαν ἐνίσχυσιν τῶν ριζοσπαστικῶν ἐν τῇ γείτονι βασιλείᾳ. Τοῦτο δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀκόλουθον τῇ ἀπὸ τινος παρατηρηθείσῃ τροπῇ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς βασιλείας· ἡμεῖς ὅμως διορίζομεν ἐν τῇ στάσει ταύτῃ τοῦ ἀντιστασιακοῦ τύπου τὴν ἀμαχον τῶν πραγμάτων ἐπιτροπὴν, ἀπαδεικνύοντες περιφανέστατα ὅτι ἡ Βασιλεία μόνον τῇ περὶ τῆς ὁδοῦ μερίδι δύναται νὰ ἐμπιστευθῇ ἀνεπιφύλακτως τὰς τύχας αὐτῆς. — Ἀλλὰ καὶ αἱ δυσχερεῖαι, ἃς προσέβαλεν ἡ βασιλοκρατία ὡς πρὸς τὴν ἐν Βελιγραδίᾳ παρὰ τῇ βασιλεῖ νύφ αὐτῆς ἐγκατάστασιν, μὴ ἀνεχομένη ν' ἀναστρέφεται μετ' ἀνδρῶν, οἵτινες ἐνεργῶς μετέσχον τῶν πρὸς αὐτὴν γενομένων προσβολῶν, οἵτινες δὲ ἡδύνατο οὕτως ἢ ἄλλως νὰ μετέχωσι τῶν κοινῶν πραγμάτων, φαίνεται ὅτι ἤρξαντο αἰσθόμενοι. Ἡ ἀρχὴ ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἀγγελθείσης ἐκουσίας παραίτησεως τοῦ μητροπολίτου Μιχαήλ, ὁποῦδαίοντος διαδραματίζαντος πρόσωπον ἐν τῇ ζητήματι τοῦ διαζυγίου, τὸ πατριωτικὸν παράδειγμα δὲ τοῦ ὁποίου — ἂν ἐπολιθεύσῃ ἡ σχετικὴ εἰδησις, εἶδοι ὁ Νέος Ἑλλήνων ὁ ὅς ἐστιν ὁ διαζυγίου αὐτὴν — ἐλπίζεται ὅτι ὁ μνησθὼς καὶ οἱ τινες ἄλλοι ἐν παρομοίᾳ ἐνρίσκονται θέσει· τὸ ἔργον δὲ πιθανῶς ὁ ἀσυνπληρώσιμος ἡ Σκουφίνα, κατ' εἰρήνην τῶν ἡγετῶν τοῦ ριζοσπαστικοῦ κόμματος θεωρεῖται τὴν ἐκ τῆς χώρας ἀπομάκρυνσιν τῶν πρώην ἀντιβασιλέων κ. κ. Ρίστερς καὶ Βελιγράδιος καθ' ὃν τύπον εἶχε πράξει τὸ αὐτὸ κατ' εἰρήνην αὐτῶν τούτων περὶ τῆς βασιλομνηστείας.

Οἱ ἐν Σοφίᾳ ἐστῆσαν ὡς οἷον τε πανηγυρικῶς τὴν εἰς Βουλγαρίαν ἀφίξιν τοῦ νεοστέππου πριγκιπικοῦ αὐτῶν ζεύγους, ὅπερ πρὸς τοὺς ἄλλους προσηλάνθη-

σαν ἐν τῇ διηρηδορικῇ σταθμῇ οἱ ἀντιπρόσωποι Λύστρουγγαριος, Ἀγγλίας, Ἰταλίας, Ρουμανίας καὶ Βελγίου, ἀναπετάσαντες καὶ τὰς σημαίας αὐτῶν ἐν τοῖς προσεναίοις. — Ὡς πρὸς τὴν μελετιθεῖσαν ἀποβιμῆσιν εἰς τὴν δυτικὴν Εὐρώπην τοῦ ἐνταῦθα βουλγαροῦ ἐξάρχου κ. Ἰωσήφ, τὸ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πρωτεύουσιν ὄργανον τῆς ἐξάρχιας ἰσχυρίζεται ὅτι οὐδέποτε ὁ κ. Ἰωσήφ ἐδουλεύθη τὴν εἰς Ρώμην μετάδοσιν, ὅτι δὲ ἡ μεταβίβασις αὐτῆς ἀποδεδειγμένη κατ' ἀνάγκην μετεβλήθη εἰς ἐκδορὴν μέχρι Πρωσίας — οὐδαμῶς ἐδεχέτο πρὸς τὴν διὰ τοῦ πριγκιπικοῦ συνοικισμοῦ εἰσχωρεῖσθαι εἰς τὴν Βουλγαρίαν νέαν ὀρθόδοξον ἐπιτροπὴν. Εὐχόμεθα ὅπως καὶ τὰ πράγματα πιστώσονται τὰς διακηρύξεις ταύτας.

Ἡ ρουμανικὴ κυβέρνησις ἀσχολεῖται περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὸ τῶν Βουλῶν ψηφισθέντων μεταρρυθμιστικῶν νόμων, οὗ μικρὸν περιωρισμένη καὶ ὑπὸ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν νέων ἐν τῇ χώρα πλημυρῶν, αἵτινες συνεπλήρωσαν τὰς τῶν προτέρων καταστροφῶν. Νομίζει τις ὅτι αἱ σκηναὶ τοῦ κατακλυσμοῦ κινδυνεύουσι ν' ἀναπαράστανται ἐν τῇ βασιλείᾳ τούτῃ.

Τὸ κυριώτατον τῶν πολιτικῶν γεγονότων τῆς δυτικῆς Εὐρώπης ἀποτελεῖ ἀναμφιδόλως ἡ ἐκδοσις τῶν ἐν Γερμανίᾳ βουλευτικῶν ἐκλογῶν καὶ ἡ ἐντύπωσις, ἣν παρὰ τοῖς συντηρητικοῖς κύκλοις τοῦ Βερολίνου προδεδείκνυντο αἱ περὶ εἰρήνης καὶ τῶν ἀντιστασιακῶν σχέσεων δηλώσεις τοῦ κόμματος Καλνόν. Τὰ γνωσθέντα ἀποτελέσματα τῶν ἐν Γερμανίᾳ ἐκλογῶν πιστοῦσι τὰς πολλὰς ὁρᾶς διατυπωθείσας εἰσαχίας, ὅτι ἡ τοῦ κοινοβουλίου διάνοις οὐ μόνον δὲν ὁ ἐπέφερε τὴν συγκρότησιν κοινοβουλίου εὐμενῶς πρὸς τὸν στρατιωτικὸν νομοσχέδιον διακειμένου, ἀλλὰ καὶ ὅα παρείχεν ἀφορμὴν πρὸς νέαν ἐνίσχυσιν τῶν ριζοσπαστικῶν στοιχείων, πρῶτον ὅτι οἱ ὑψιφύλακτοι τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς αὐτοκρατορίας μετὰ τὰ ἄλλα σφοδρὰ αὐτῶν ἐν τῇ ζητήματι τούτῳ λάβει ὡφελὸν παντὶ ὁδῶν ν' ἀποφύγῃ. Ὁ ἀγγελλόμενος ἀριθμὸς τῶν ἐκλεγέντων σοσιαλιστῶν εἶναι ἱκανὸς νὰ ἐμβάλῃ εἰς ἀνταρξίαν τοῦς μεριμνώντας περὶ τῆς ἀρμονικῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς ἀναπτύξεως τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ. Ὡς πρὸς αὐτὸ δὲ τὸ στρατιωτικὸν νομοσχέδιον, ἀναμφιδόλως ἀπὸ τοῦδε δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι καὶ ἐν τῇ νέᾳ κοινοβουλίᾳ ὁ αὐτὸς τῆς αὐτῆς τῇ ἐν τῇ προτέρᾳ ἡ καὶ κρείσσονος ἐπὶ ὑποδοχῆς. Οὕτω προβάλλει τὸ δίκαιον τῆς ὑποχωρήσεως καὶ τῆς παραίτησεως τοῦ ἀρχικαρκιλλίου ἢ τῆς νέας καὶ αὐτῆς διαλύσεως. Αἱ μέχρι τοῦδε δηλώσεις δὲν μαρτυροῦσι διαθέσιν πρὸς ὑποχώρησιν, ἀλλ' ἀπ' ἐτέρου καὶ ἡ νέα διάνοις παρουσιάζει ἐνδεχόμενα ἀπαικτοῦσα, ἃτινα δὲν δύνανται ἀλλ' ἢ νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν οἱ ἀρμόδιοι, ἂν μὴ ὄντως βουλεύονται ἀνταρξικωτέρᾳ ἐνεργείᾳ, ἥτις ὅμως ὁ ἀνεῖχε ποικίλους τῇ αὐτοκρατορίᾳ, οὐ μόνον δὲ ἐξωτερικοῦς ἀλλὰ καὶ ἐξωτερικοῦς, κινδύνους. Τοὺς ἐξωτερικοῦς δὲ κινδύνους δὲν φαίνονται παρορῶντες ὅλως, ὡς τοῦτο δεικνύει ἡ ἀγανάκτησις, ἣν ἐν Βερολίνῳ ἡγίαν οἱ τοῦ κόμματος Καλνόν λόγοι, οὗ καταγοροῦσιν ὡς ἀντενεργούτους πρὸς τὴν συμπλήρωσιν τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τῆς Γερμανίας καὶ ὡς ὀρεαπέοντες τὴν ρωσικὴν φ-

λίαν ἐναντίως πρὸς τὰς μέχρι τοῦδε ἀρχὰς τῆς ἀντιστασιακῆς πολιτικῆς. — Ὡς πρὸς τὸν κόμματο Καλνόν, οὗτος, παλινώδιον ἰδὼν, μᾶλλον δὲ θέλων νὰ κολλῇ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν λόγων αὐτοῦ, τοσοῦτον τοὺς συμμάχους σκανδαλισάντων, ἐπανερχόμενος εἰς τὸ αὐτὸ θέμα πρὸς τῆς ἐπὶ τοῦ πρωτοπολοισμοῦ ἐπιτροπῆς τῆς ἀντιστασιακῆς ἀντιπροσωπίας, ἐκίχεν ὅτι οὐ μόνον διὰ τῶν ἐκφράσεων αὐτοῦ ἐκείνων δὲν ἐνδοί ν' ἀποδοκιμασθῇ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων, εἰ παρὰ τινι τῶν συμμάχων κρίνεται αὕτη ἀνάγκη, ἀλλὰ καὶ ὡς νέον θεωρεῖ ἐκχέγγον εἰρήνης πῦρον τοιαύτην ἐργασίαν, προσδόμενος ὅτι αἱ φιλικαὶ πρὸς τὴν Ρωσίαν σχέσεις οὐδαμῶς ἀπείδουσι πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς τριπλῆς σύμμαχιας. Οὐχ ἴστων πάντοτε βέλαιον ἀπομένει ὅτι ἐπὶ τὴν οὐσίαν τις τροπὴ ἐν τῇ ἐξωτερικῇ πολιτικῇ τῆς βασιλείας μοναρχίας, ἥτις δὲν δύναται νὰ μὴ ἀποθῇ ἀγνοῶς εἰς ἀποτελέσματα ἐπὶ τῶν ἐνεστώτων σχέσεων τῶν μεμερωσμένων δυνάμεων. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἔχομεν τὴν ἐπίσημον πρὸς τὴν ἀντιστασιακὴν κυβέρνησιν ἀνακοίνωσιν τοῦ ἀνακτοβουλίου Περτρούπολεως, ὅτι ὁ διδάχος τοῦ ρωσικοῦ ὁράνου μέγας δούξ Νικόλαος θὰ παραστῇ εἰς τὰ μεγάλα φιλοπορινὰ γυμνάσια τοῦ αὐστριακοῦ στρατοῦ. Δύναται τοῦτο μὴδὲν νὰ σημαίνῃ, δύναται ὅμως καὶ νὰ σημαίνῃ τι. — Ἐν Ἀγγλίᾳ παρὰ πάσας τὰς καλυστεργίας καὶ παρεκκλίσεις τῶν συνεδρίων, δι' ὧν ἡ ἀντιπολιτευσις παρατείνει ἐπ' ἀπειρον τὴν συζήτησιν τοῦ ἰρλανδικοῦ νομοσχεδίου, τίς οἶδε ποῦ ἀπρόοπτα προσδοκῶσα, ὡς δὲ τὰς προσδοκίας αὐτῆς ἐρεῖδουσα ἐπὶ τοῦ προεδρικοῦ τῆς ἡλικίας τοῦ γηραιοῦ τῶν φιλελευθέρων ἡγέτου, ἐπεπληθίσθη εἰς τρίτην καὶ τελευταίαν ἀνάγκωσιν καὶ τὸ τρίτον ἄρθρον αὐτοῦ, δι' οὗ συμπληροῦται τὸ κυριώτερον μέρος τῶν συνταγματικῶν μεταρρυθμίσεων, δι' ὧν ὁ κ. Γλῶσδων προαίρει τὴν ἐπὶ μακρὰ ἐπὶ ἀναξιοπαθίαν νῦν ὄντων, ἵτοι τὸ εἰς τὸ θεσπιζόμενον ἰρλανδικὸν κοινὸν βούλιον ἀφορῶν. Βεβαίως καὶ ἡ τῶν ἄλλων ἄρθρων συζήτησις θὰ διεξαχθῇ πεισματωδῶς, ἀλλ' ὁ θαλερὸς γέρονς δὲν ἀποκαρτερεῖ ἐπικουρούμενος δ' αὐτῇ μετὰ ἐξ ἴσου θερμῶς ζήλου καὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ, ἐλπίζει ὅτι καὶ κατὰ τὰς ὑπολειπομένας αὐτῇ κοινοβουλευτικὰς μάχας θὰ νικηφόρος, ὅτε ἀρξεται τὸ δεύτερον, τὸ καὶ κρισιμώτερον, στάδιον τοῦ ἀγῶνος, τὸ πρὸς τὴν Γερουσίαν. — Οἱ ἐν Ρώμῃ ἤρξαντο φοβούμενοι τὴν κατάρρευσιν, ψυχικὴν ἄλλως τε καὶ οὐδὲν τὸ ἐκπληκτικὸν ἔχουσαν, τοῦ ἐπὶ ἀμμου διὰ τοσοῦτων καὶ τῆλικούτων θυσιῶν ἐγνεργήσαντος ὑπ' αὐτῶν οἰκοδομηματος τῆς ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἀφρικῇ ἀποικιακῆς αὐτῶν πολιτικῆς. Ὁ βασιλεὺς Μενελικ μετὰ τὴν ἱπποτικωτάτην καὶ πολλὰ ἐπὶ πρὸς τῆς διωμολογημένης προδοσίας ἀπόψιν τῶν πρὸς τὴν Ἰταλίαν οἰκονομικῶν αὐτοῦ ὑποχρεώσεων καταγγέλλει τὴν συνθήκην τῆς Οὐαϊάνας, ἐν ἣ, ὡς γνωστὸν, δεινῶς κατεστρατηγῆθη, ἄλλων μὲν γραφέντων ἐν τῇ αὐτῇ καταληπτῇ ἀμαρτικῇ κείμενῃ, ἄλλων δὲ παρεγγραφέντων ἐν τῇ ἰταλικῇ. Ἡ ἰταλικὴ κυβέρνησις διαμαρτύρεται κατὰ τῆς πολιτικῆς ταύτης τοῦ Μενελικ, ἐπικαλεῖται δὲ διεθνεῖς γνωμοδοτήσεις περὶ τοῦ ἀθετήτου τῆς μονομεροῦς τῆς συνθήκης καταγγελίας· τοῦτο ὅμως οὐδὲν κωλύει ἡμεῖς νὰ θεωρῶμεν

ὡς προσεχῶς ἀλλοιούμενας τὰς ἰσολαοδυνιακὰς σχέσεις, ἃς διαδέχεται ἡ ἐν τῇ Ἑυρωπαικῇ ἐγκαθιδρυμένη τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ρωσολαοδυνιακοῦ συνδέσμου. — Ὡς πρὸς τὸν συνδέσμον τοῦτον, εἰρησκόται ἐν ταῖς παραμοναῖς μείζονος συζητήσεως αὐτοῦ καὶ δι' ἐμπορικῆς συνθήκης, ἥτις ἐστὶ ἡ πρώτη — καὶ τοῦτο ἔχει ἰδίαν τινὰ σπουδαιότητα — ἐν ἡ Γαλλία καὶ Ρωσία συνάπτουσιν ἀπὸ τοῦ 1855.

M. E. M.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ.

Προσκληθῆσαν ὡς μέλη τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἐπινέουσι τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμένου πατριάρχου Νεφροῦ τοῦ Π', οἱ πανιερώτατοι μητροπολίται Σάμου κ. Γαβριήλ, Λέρου καὶ Καλύμνου κ. Χρύσανθος καὶ Κολωνίας κ. Δαυίδος.

— Σχολαζούσης τῆς μητροπόλεως Κορυθῆς, ἐκλήθη εἰς αὐτὴν ὁ τέως πανιερώτ. μητροπολίτης Ρόδου κ. Γρηγόριος, ἀναπληρωθεὶς ἐν τῇ μητροπόλει ταύτῃ ἐπὶ τοῦ τέως ἀρχιεπισκοπῆς τῆς ἱερᾶς Συνόδου παπῶς ἀρχιεπισκοπῆς κ. Κωνσταντίνου. Σχολαζούσης ἐπίσης τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίσσης ἐκλήθη εἰς αὐτὴν ὁ παν. μητροπολίτης Κώου κ. Ἀθανάσιος, ἀναπληρωθεὶς ἐν τῇ μητροπόλει διὰ τοῦ σχολάζοντος παπῶς πρῶτον Στρωμνίτης κ. Καλλίνικου.

— Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς ἱερᾶς Συνόδου, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ εἰς μητροπολίτην προαχθέντος τέως ταύτου, διορίσθη ὁ τέως ὁ γράμματός κ. Κύριλλος Μουμτζής.

ΦΥΡΑΗΝ ΜΙΓΔΗΝ.

Τέλος πάντων λαμβάνεται φροντίς καὶ διὰ τὸ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστήμιον. Ὁ ὑπουργὸς τῆς παιδείας κ. Βυθιάζης μερὶν περὶ τῆς τακτικῆς καὶ οἰκονομίας αὐτοῦ λειτουργίας, ἐξαίτησεν ὅπως τὴν γνῶμην τῶν σχολῶν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἀτόπου τῆς μὴ ἀποπερατώσεως ἐντὶς τοῦ ἔτους τῆς σειράς τοῦ ὀριζομένου μαθήματος.

— Ὁ διαπρεπὴς φιλόλογος καὶ κριτικὸς κ. Ferdinand Brunetiere, ἐξέλεγε μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς 8 ἰουνίου (ν) διὰ ψήφου 22 κατὰ τεσσάρων δο-

μασιῶν τῇ κ. Zola.

— Πρώτως κατὰ τὸ ἐπὶ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου ὑπεδείχθη ἐπὶ τῆς συλλήτου αὐτοῦ δ. κ. Παναγ. Παυλίδης, καθηγητῆς ἐν τῇ θεολογικῇ σχολῇ διὰ ψήφου 27 κατὰ 25 δομασιῶν τῇ κ. Παυλίδῃ.

— Ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 28 μαΐου (9 ἰουνίου) τῆς ἐν Περσείᾳ Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν ἀνεγνώσθη ἐπὶ τοῦ ἱσθίου αὐτῆς γραμματικῆς ἐκτενῆς ἐπιστολὴ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις γαλλικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς καὶ τῶν ἐν Δελφοῖς γινόμενων ἀνασκαφῶν κ. Th. Homolle, δι' ἣς πολλὰ περὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῶν Δελφῶν πληροφορίαι παρέχονται. Ὁ κ. Homolle ἀγγέλλει ὅτι αἱ ἀνασκαφαὶ βαίνουν κατ' εὐρίην καὶ ὅτι ἀνακαλύπτονται οὐκ ἐπιγραφαὶ, θεμελίαι κτιρίων, ἔτινα σὺν τῇ χρόνῳ δύναται νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἀνευρέντα ὁρατὴν τῶν Ἀθηνῶν. Τὰ πάντα δὲ φαίνονται ὑποστηρίζοντα τὴν ὑπόθεσιν

τοῦ διαπραποῦ διευθυντοῦ τῶν ἀνακαλύψεων περὶ τοῦ αἵματος τοῦ μνημείου τούτου καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ. Τὸ κτίριον ὅπου ἔχει τὸ αὐτὸ σχῆμα πρὸς τὸ τῶν θεσπευδῶν τῆς Ὀλυμπίας, εἶνε μικρὸν καίπερ ὑπερβαῖνον κατὰ τὰς διαστάσεις τὰ μέγιστα τῶν τοιούτων. Ἐἵνε ἀριστοτέργημα τῆς ἀρχαῖης τέχνης. Δύναται τις νὰ διασχυρισθῇ περὶ τοῦ ρυθμοῦ ὅτι ἀνήκει εἰς ἐποχὴν ἀπὸ τοῦ 490—480. Ἐν ταῖς ἀνακαλύψεσιν γλυφαῖς εἴρηται καὶ κεφαλὴ τοῦ Ἀπόλλωνος κολοσσίων διαστάσεων (0 μ. 67), ἀγάλμα πλῆρες, ἐξαιρέσει τῶν ποδῶν κτλ. Ὁ κ. Homolle ἀγγέλλει ἐν τῇ τῇ Ἀκαδημίᾳ ὅτι κατὰ τὴν ἄφῃν αὐτοῦ εἰς Παρίσιον ποιεῖται ἀνακοίνωσιν περὶ τῶν ἔργων γεννημένων ἀνακαλύψεων ἀπὸ τῆς σχολῆς τῶν Ἀθηναίων.

— Σπουδαιότητα ἀγγέλλουσιν ἀνακαλύψιν οἱ εἰς ἀρχαίαν πρὸς τὴν κ. Κ. Καραπάνον εὐρισκόμενοι Κ. α. ρ. οἱ τῶν Ἀθηναίων ἀνεκαλύφθη ἀγάλμα τῆς Ἀφροδίτης ἐξαιτίας τέχνης ὑμαιοῦσιν τῇ ἐν τῇ Λαύρῳ τῶν Παρίσιον ἀποκαμίνω, ἀποδιδόμενον δέ, εἰ μὴ εἰς τὸν αὐτὸν τεχνίτην, εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Τὸ ἀγάλμα ἀνεκαλύφθη ἐν Μήλῳ ἐπίσης, κατετέθη δὲ ἐν τῇ μουσείῳ τοῦ ἀνακαλύψαντος τὴν δωδώνην εἰς Ἄρτης βουλευτοῦ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Σάββατον, 5 Ἰουνίου

Πλήρης ἐπεκράτησαν ἀπραξία καθ' ἑλὼν τὴν λαγουσαν ὀδομαδα ἐν τῇ ἡμετέρῳ χρηματιστηρίῳ ἀμετάβλητοι δὲ ὑπῆρξαν αἱ τιμαὶ τῶν χρεωγράφων. Ἡ στασιμότης αὕτη εἶναι τοσοῦτω μᾶλλον χαρακτηριστικὴ, ὅση ἢ ἐν τῇ μεταξύ ἐπελθοῦσα ἐλάττωσις τοῦ τόκου τῆς προεξοφλήσεως παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Τραπεζίης ἀπὸ 3 εἰς 2 1/2 0/0 ἔδει νὰ συντελέσῃ εἰς ἐνδάρρυνσιν τῆς κερδοσκοπίας καὶ νὰ ἐπενέγκῃ γενικὴν βελτίωσιν. Τῆς καχεκτικῆς ταύτης καταστάσεως κυριώτερα αἰτία εἶναι ἢ ἐν τοῖς γαλλικοῖς χρηματιστηρίοις ἐφαρμογὴ τοῦ περιβοήτου νόμου τοῦ κ. Τρόρ, περὶ οὗ πολλὰκις ἴδον ἔχομεν ἀφορμὴν νὰ γράψωμεν, καὶ δι' οὗ ἔδημιουργήθη κατάστασις τοιαύτη, ὅσπερ, ἂν μὴ ἐπέλθῃ τροποποίησις τῆς τοῦ νόμου, ἀποδεδειγμένως ἀνοφαιμόδου, τὸ χρηματιστήριον τῶν Παρίσιον θέλει περιέλθῃ εἰς ἐντελὴν νέκρωσιν, μεταδομένην ἀφ' οὗτως καὶ εἰς τὰ ἄλλα μεγάλα χρηματιστήρια τῆς Εὐρώπης, τὰ διὰ τῶν ἀρbitrage εἰς ἀμεσον καὶ διηνεκὴ διατελοῦντα ἔχουσιν μετὰ τοῦ χρηματιστηρίου τῶν Παρίσιον. Τὸ προκαλοῦν δὲ τὴν κατάστασιν ταύτην, τὴν κρατοῦσαν ἴδον εἰς ἀναστάσεων τὸν τραπεζικὸν καὶ χρηματιστικὸν κόσμον τῆς Γαλλίας δὲν εἶναι ὁ εἰς τὰς πράξεις τοῦ χρηματιστηρίου ἐπιβληθεὶς φόρος, διότι οὗτος θεωρεῖται σχετικῶς ἀβλαβής, ἀλλ' ὁ τρόπος τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, ἔχοντος χαρακτηριστὰ ἐξελεγκτικὸν καὶ οἷον εἰπεῖν ἀνακριτικὸν τῶν πράξεων οὐ μόνον τῶν μεσιτῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν μεγάλων τραπεζιτικῶν καταστημάτων, ὑποχρεομένων νὰ παρέχωσι τὰ βιβλία αὐτῶν πρὸς ἐξέλεγχον εἰς τοὺς κυβερνητικούς εἰσπράκτορας. Εἰνῶσκον ἴδον ἐκ τῶν χθὲς δημοσιευθέντων τηλεγράφημάτων ὅτι ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου ὁ ἐν Παρίσιον μέγας τραπεζικὸς οἶκος Ρότσχिल्δ ἐπ' αὐτὸς δαχόμενος πᾶσαν παραγγελίαν

διὰ τὸ χρηματιστήριον τῶν Παρίσιον, προτρέπει δὲ καὶ τοὺς ἄλλους τραπεζίτας νὰ πράξωσι τὸ αὐτό, καὶ ὅτι πολυπληθὴς συνέλευσις τῶν κυριωτέρων τραπεζιτῶν τῶν Παρίσιον συνελθοῦσα προχθὲς ἐν τῇ καταστήματι τῆς Ὀθωμανικῆς Τραπεζίης ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Μάλλετ συνεδρεύθη περὶ τῶν λαπτέων μέτρων, ἀπεφάσισε δὲ νὰ συντάξῃ καὶ ὑποβάλῃ εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν δόλωσιν, ἀποδεικνύουσιν τὸ ἀνεφάρμοστον τοῦ νόμου, καὶ διατεινομένην ὅτι αἱ ἰδιωτικαὶ τράπεζαι δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἐπιβολὴν τοῦ τοιοῦτου ἥθους. Ὅμοιαι συναθροίσεις γενήσονται καὶ παρὰ τῶν μεσιτῶν τῆς ἐλευθέρας ἀγορᾶς τῶν Παρίσιον, ἐλπίζεται δὲ ὅτι ἡ κυβερνήσις ἀναγκασθήσεται νὰ τροποποιήσῃ τὸν καταθλιπτικὸν τοῦτον νόμον, ὁ ὅποιος ἐνῶ περιάγει εἰς νέκρωσιν τὸ χρηματιστήριον τῶν Παρίσιον δὲν ἀποφέρει τὸ πολλοστήμιον τῶν προϋπολογισθεῖσιν προσόδων. Ἡ κατάστασις αὕτη τοῦ χρηματιστηρίου τῶν Παρίσιον ὀλεθρίας ἐπιδρά καὶ ἐπὶ τὸ ἡμέτερον χρηματιστήριον, τὸ ὅποιον ἐκεῖθεν κυρίως ἐλάμβανε τὴν ζωὴν καὶ τὴν κίνησιν, ἐπομένως δὲ ἡ ἐκείνου νέκρωσις συνεπάγεται καὶ τὴν τοῦ ἡμετέρου, ὅπερ ἄλλως τε ἔχει καὶ ἐσωτερικὸν νεκρώσεως λόγον, πρὸς ἔρχομενον ἐκ τῶν καταστρεφῶν, ὡς ἀπίνεγκεν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἀγορᾷ ἢ κατὰ τὴν παραίτησιν τοῦ κ. Τρικούπη κατάρρευσις τῶν ἐλληνικῶν χρεωγράφων.

Περὶ τούτων δὲ ὄντος τοῦ λόγου, γινώσκουσιν ἡδὴ οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται τὴν ὀριστικὴν ὑπογραφήν καὶ τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως κανονιστοῦσης τὸν τρόπον τῆς πληρωμῆς τῶν ληξιπροθεσίων τοκομεριδίων, ὡς καὶ τὰς ὑπὲρ καὶ κατὰ κρίσεις τῶν ἐλληνικῶν ἐφημερίδων. Ἡμεῖς, μὴ δυνάμενοι νὰ προεισδόμεν τὰ ἐκ τῆς συμβάσεως ταύτης δυνάμενα νὰ προκύψωσιν ἀποτελέσματα, παρατηροῦμεν μόνον ὅτι κατὰ τὸ παρὸν φραγμὸς τις ἐτέθη εἰς τὴν καταστροφὴν, ἥτις θὰ ἦτο πληροτέρα, ἂν ἡ ἑλλάς ἐκινεῖτο ἀναξίχρεως εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς τοὺς δανειστάς ὑποχρεώσεων αὐτῆς. Ὅπως ὅποτε βελτιώσῃ τις ἡαίνεται ἐπελθοῦσα εἰς τὴν τιμὴν τῶν ἐλληνικῶν χρεωγράφων, ὡς καὶ εἰς τὴν τοῦ τραπεζογραμματίου ἐν Ἀθήναις. Ἰεξαιρετικὴ εἶναι ἡ βελτίωσις τῶν μετοχῶν τοῦ Μονοπωλίου, διότι αὗται πληρωθήσονται καὶ θὰ ἐξακολουθῶσι πληρονομεῖν εἰς χρυσόν. Αἱ χρεοὶ τιμαὶ ἦσαν τοῦ μὲν Παγίου 37 1/4, τῶν δὲ δανείων 50 1/2, τοῦ δὲ Μονοπωλίου 51 1/4.

Τὸ χρηματιστήριον ἡμῶν εἰδεῖ χθὲς σημεῖα χαλάρωσεως τὸ μὲν ἕνεκα τῆς ἐκκαθαρίσεως ἀρχομένης μαθαύριον, τὸ δὲ ἕνεκα τῶν ἐκ Παρίσιον ληφθέντων τηλεγραφημάτων σημειούντων ἀσθενέστερας τὰς τιμὰς τῶν ἡμετέρων χρεωγράφων καὶ μάλιστα τῆς γαλλικῆς γάντ. Εἰς τὴν νέαν ταύτην χαλάρωσιν συνελάτβεθαί καὶ ἡ παρὰ τεινομένη ἀσθενεία τοῦ κ. Καρανῶ.

Ν. ΦΩΤΙΑΔΗΣ.

Ὁ ἐπιθεωρὸς ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Κωνσταντινουπόλεως-Μέση Τυπολ. Δογματεῖον ΝΕΟΛΟΓΟΥ